

Ålämningarna och deras identitet

En enkätundersökning av ÅSUB våren 1999

Förord

I denna rapport presenteras resultatet av den enkätundersökning om den åländska identiteten som ÅSUB har utfört på uppdrag av och med finansiering från tidskriften *Radar*. Rapportens innehåll är också – i något förkortad version – publicerat i *Radar* nr. 1/1999. Resultatet bygger på en enkät som skickades ut till sammanlagt över 800 slumpmässigt utvalda personer bosatta på Åland i åldrarna 18 år och uppåt. De svar som kom in ger en för åländska förhållanden unik inblick i hur befolkningen på Åland ser på sin egen identitet som ålänning, finländare, nordbo etc, samt vilka faktorer som man bedömer som viktiga ingredienser i en positiv utveckling av denna identitet - men också vad som uppfattas som mer eller mindre hotfullt för den egna identiteten.

Materialet är mycket rikt och mångfacetterat, och skulle kunna användas som underlag för en rad olika och betydligt mer djupgående analyser av åländsk identitet/identiteter med utgångspunkt i förhållandet till andra identiteter, enskilda faktorerets betydelse för den egna identiteten m.m. I denna rapport ligger dock ambitionen på en annan nivå. Här presenteras endast - på ett förhoppningsvis rimligt översiktligt sätt - de viktigaste sambanden och skillnaderna i identitetsuppfattning bland de som bor på Åland.

Möjligheten finns dock att med hjälp av det omfattande tabellmaterial som presenteras i rapportens *Bilaga 1* (med över 50 olika tabeller) ytterligare fördjupa sig i materialet, och ÅSUB bistår i så fall gärna den intresserade med ytterligare råd och hjälp i ett sådant arbete.

Huvudansvaret för undersökningen har legat på ÅSUBs ledande statistiker *Kenth Häggblom* som också är den som tillsammans med undertecknad och utredare *Jouko Kinnunen* sammanställt föreliggande rapport. *Kinnunen* har även ansvarat för en stor del av de statistiska bearbetningarna av det mycket omfattande svarsmaterialet, och biträdande statistiker *Christina Lindström* har skött om hela den administrativa apparat i form av enkätutskick, tackbrev och svarspåminnelser etc som en undersökning av denna typ medför. Hon har därtill ansvarat för kodningen och överföringen till elektronisk form av samtliga inkomna svar.

Mariehamn i maj 1999

Bjarne Lindström
planeringschef

Innehållsförteckning

1. UPPLÄGG OCH TILLFÖRLITLIGHET	4
2. MEDIAVANOR	7
3. IDENTITETSUPPFATTNING	9
4. FAKTORER AV BETYDELSE FÖR IDENTITETEN	13
5. FAKTORER AV BETYDELSE FÖR ATT UTVECKLA IDENTITETEN	16
6. FAKTORER AV BETYDELSE SOM HOT MOT IDENTITETEN	17
7. EN SAMMANFATTNING AV IDENTITETSDIMENSIONERNAS KOPPLING TILL ANDRA FRÅGOR ENLIGT FAKTORANALYSEN	18
8. ÖVRIGA SYNPUNKTER.....	19

Bilaga 1: Tabeller

Bilaga 2: Frågeformuläret

1. UPPLÄGG OCH TILLFÖRLITLIGHET

De uppgifter som undersökningen bygger på samlades in genom en enkät. Frågeformuläret finns med i rapporten som *Bilaga 2*. Formulärets första sida innehöll frågor som gällde bakgrundsvariabler för de svarande såsom ålder, kön bostadsort etc. Hit kan också hänföras frågan om utnyttjande av olika massmedier. På de två följande sidorna fanns frågor om hur man uppfattar sin egen identitet, vilka faktorer som är viktiga för identiteten samt vad man ser som utvecklingsmöjligheter för och hot mot sin identitet.

Enkäten gjordes i form av en urvalsundersökning. Den totala populationen uppgick till 19 770 personer. Dessa utgjordes av alla på Åland bosatta som fyllt 18 år senast den 1 februari 1999 förutom personer som är bosatta på någon typ av inrättning såsom inom åldringsvården eller liknande. Av dessa valdes var 24:e person ut genom slumpmässigt urval eller 824 stycken. Av dessa plockades fyra bort för att de saknade adress.

Efter denna åtgärd återstod ett urval på 820 personer som vecka 5 1999 fick en frågeblankett jämte följebrev per post. Efter två veckor sändes ett tack- och påminnelsekort ut till samtliga i urvalet. En dryg vecka därefter sändes ett reklamslag i Radio Väst, där de som ännu inte svarat uppmanades att skicka in enkäten. Samtidigt gick en påminnelse också ut i Ålands radio (Åland idag).

Totalt kom 427 svar in, vilket ger en svarsprocent på 52,1 procent.

På grund av att undersökningen inte är en totalundersökning utan baseras på ett urval finns det en viss statistisk osäkerhet i resultaten. Vi har valt att inte presentera enskilda frågornas felmarginaler, men de ligger i storleksordningen 3-4 procent i de frågor där man valt ett av flera alternativ och andelen i svarsklassen är omkring 20 procent.

Man bör också observera att osäkerheten är större när det gäller undergrupper, t.ex. födda i Sverige, än när det gäller fördelningar för samtliga svarande. Antal svarande i de olika kategorierna anges i tabellerna. Fördelningen är säkrare i större kategorier, t.ex. bosatta i Mariehamn, än för kategorier med färre personer, t.ex. skärgårdsbor.

En felkälla uppstår även av det av vi inte med säkerhet vet hur respondenter uppfattar frågorna och olika svarsalternativ, dvs. det uppstår så kallade mättningsfel. Personer med samma preferenser kan till exempel svara olika på frågan hur starkt de identifierar sig som ålänningar eller finländare då dessa saker är svåra att mäta. En annan potentiell felkälla är även det faktum att vi använder genomsnitt av variabelvärden vilka egentligen enbart kan beräknas på en ordningsskala. Vi kan alltså inte med säkerhet säga att respondenterna t.ex. uppfattar avståndet mellan liten betydelse och måttlig betydelse och stor betydelse och mycket stor betydelse som lika långa. Därför presenterar vi även fördelningen av svaren i olika klasser för de viktigaste frågorna. Användningen av genomsnitt är dock så utrymmessparande att vi använder dem oavsett problemen kring dem.

Signifikansnivåerna är markerade i tabellerna med stjärnor så att en stjärna (*) motsvarar 5 procent, två stjärnor (**) 1 procent och tre stjärnor (***) 0,1 procent signifikansnivå, där 0,1 procent utgör den högsta signifikansen. Dessa skall inte uppfattas som absolut definitiva resultat utan mer riktgivande, då svaren störs av olika slags mättningsfel som nämnts ovan. Andra felkällor när det gäller en enkätundersökning är bortfall och felsvar. Bortfallets inverkan kan i viss mån bedömas genom att studera de svarandes representativitet för hela populationen.

De svarandes fördelning på åldersgrupp, kön och bostadsort jämfört med motsvarande siffror för hela

populationen framgår av *tabell 1* (för denna och samtliga nedan nämnda tabeller, se *Bilaga 1*). Åldersmässigt är 50-64-åringarna något överrepresenterade på 25-34-åringarnas bekostnad. Fördelningen på kön bland de svarande är i det närmaste identisk med fördelningen i hela populationen. Geografiskt är personer bosatta på fasta Ålands landsbygd något överrepresenterade. Beträffande födelseort är de som är födda på Åland representerade i något högre grad än vad deras andel av befolkningen skulle förutsätta, medan de som är födda i utlandet är underrepresenterade. Personer med andra språk än svenska och finska saknas bland de svarande.

Det bör observeras att några av de svarande inte har uppgivit ålder, kön etc, varför summan av de svarande för de olika variablerna kan understiga 427. Procenterna är uträknade på summan av dem som har svarat för respektive variabel.

Sammantaget kan sägas att representativiteten är relativt god. Ingen viktning av svaren har därför gjorts.

I *tabell 2* framgår svaren för några bakgrundsvariabler som inte kan användas för att jämföra representativiteten, men där svaren ändå kan vara av intresse.

Av de svarande uppger 45 procent att de har studerat utanför Åland, varav 16 procent i Sverige, 27 procent i Finland och två procent i andra länder. Om man ser bara till dem som är födda på Åland har 36 procent studerat utanför Åland, 15 procent i Sverige, 19 procent i Finland och två procent i andra länder.

38 procent av de svarande har arbetat utanför Åland: 22 procent i Sverige, 11 procent i Finland och fyra procent i andra länder. Av de infödda ålänningarna har 32 procent arbetat utanför Åland, 23 procent i Sverige, fem procent i Finland och fyra procent i andra länder.

Av de svarande anger sexton procent att de är födda utanför Åland och har bott i landskapet i 20 år eller mera, sju procent att de har bott på Åland 10-19 år och fem procent att bosättningen på Åland har varat 0-9 år. De som är födda på Åland uppgår till 306 personer. Denna siffra är något större än den siffra för antalet personer födda på Åland som redovisas i *tabell 1*. Detta beror på att i *tabell 2* har alla som inte har angivit att de är födda utanför Åland räknats till denna grupp, medan de som inte har angivit födelseort inte ingår alls i *tabell 1* när det gäller fördelning på födelseort.

Bakgrundsvariabler som inte har använts i analysen är hemspråk och yrke samt hur många år man har arbetat utanför Åland. När det gäller hemspråk visade det sig nämligen att det var så få personer som uppgav andra hemspråk än svenska att det inte var meningsfullt att studera denna variabel närmare. Språkets inverkan belyses därför endast med hjälp av variabeln modersmål. Färre hade angivit finska som hemspråk än som modersmål. Av de 25 svarande som hade finska som modersmål, uppgav 17 svenska och 8 finska som hemspråk. Av de 391 som angav svenska som modersmål hade två finska och två något annat språk som hemspråk.

Beträffande yrke visade det sig vara så svårt att klassificera de inkomna svaren att de måste lämnas utanför analysen.

Förutom sedvanlig presentation av undersökningsresultatet i form av statistiska genomsnitt, medelantal, fördelningar etc, så har även svaren (förutom de som gäller bakgrundsvariablerna) analyserats med hjälp av en s.k. *faktoranalys*, vilket hjälper till att reducera datamängden till en mer hanterlig nivå. Analysen går ut på att försöka få fram gemensamt grupperade faktorer som förklarar svarsbeteendet i de frågor som ingår i analysen. På detta sätt kan man minska antalet variabler som man hanterar till ett antal sammanhängande faktorer eller dimensioner. Till exempel i fråga fyra finns det 15 delfrågor som

man kan ersätta med tre grupperande faktorer. Faktoranalysens dimensioner presenteras i den ordning som motsvarar deras förklaringsgrad så att den dimension som förklarar mest av svarsbeteendet presenteras först. Faktoranalysens resultat rapporteras i samband med övrig granskning av respektive fråga.

Resultaten från undersökningen redovisas i ett antal tabeller som finns samlade i slutet av artikeln. Artikelns huvudtext syftar till att underlätta läsarens tolkning av detta mycket omfattande tabellmaterial, förklara använda definitioner etc, samt att i viss mån lyfta fram de viktigaste (d.v.s. statistiskt sett mest signifikanta) resultaten. Även om texten ofta innehåller hänvisningar till procenttal bör man komma ihåg att resultaten inte är exakta när det gäller hela populationen utan alltid har en viss osäkerhetsmarginal.

2. MEDIAVANOR

I enkäten (fråga två, se *Bilaga 2*) uppmanades de svarande att ange vilka massmedier man använder mest. De medier som frågades efter var TV, radio, tidningar och Internet. För varje typ av media skulle man ange vilken grupp man använde mest, näst mest och i tredje hand av följande: internationella, åländska, finska, finlandssvenska och rikssvenska.

För analysen har svaren poängsatts så att en förstaplats ger 3 poäng, en andraplats 2 poäng och en tredjeplats 1 poäng. De övriga grupperna har fått 0 poäng. Om man ser till medelpoängen för de olika medierna blir resultatet som följer (se *tabell 3*). När det gäller TV-tittandet är de rikssvenska kanalerna klart mest nyttjade av ålänningarna. Därefter kommer internationella kanaler och finlandssvenska program.

Beträffande radiolyssnandet placerar sig åländsk radio först, men med rikssvenska kanaler inte så långt efter. På tredje plats kommer finlandssvensk radio. När det gäller tidningar är den åländska dominansen större. Rikssvenska och finlandssvenska tidningar ligger betydligt lägre i popularitet.

Resultatet kan även åskådliggöras i diagramform, se *figur 1* nedan.

I *tabell 4* framgår andelen förstaplats, andraplats och tredjeplats som varje medium har fått. Som framgår av tabellen är den dominerande tendensen - något förenklat - att ålänningarna i första hand läser åländska tidningar, hör på åländsk radio och ser på rikssvensk TV. Finlandssvenska medier nyttjas också, men främst som andra eller tredjehands alternativ.

I *tabell 5 a-e* redovisas vissa samband mellan mediavanorna och de svarandes födelseort, ålder och kön samt studieort och arbete utanför Åland. Beträffande födelseorten kan konstateras att de på Åland födda har högre rangordningsgenomsnitt på åländsk radio och åländska tidningar än inflyttarna. Inflyttarna från Finland ger i stället betydligt högre rangordningspoäng för finlandssvenska och finska medier, medan inflyttarna från Sverige praktiskt taget inte alls tar del av finländska medier men i högre grad än de övriga svarande nyttjar rikssvensk radio och rikssvensk press. TV-vanorna avviker dock i viss mån från mönstret. De som är födda i Sverige har nämligen något lägre rangordningsgenomsnitt för rikssvensk TV än de infödda ålänningarna såväl som de från Finland inflyttade. Det bör dock här noteras att gruppen inflyttade från Sverige är så pass liten (23 stycken) att resultatet med avseende på dessa måste tas med stor försiktighet.

Bland de på Åland födda tenderar de i Mariehamn födda att vara något större användare av internationella TV-kanaler och Internet, liksom av rikssvensk radio och TV, medan de som kommer från landsbygden och skärgården i något högre utsträckning tycks följa finlandssvenska medier.

Beträffande könen så finns inga riktigt stora skillnader, förutom att männen tycks vara större användare av internationella TV-kanaler, tidningar och Internet. Kvinnorna är däremot något större konsumenter av rikssvenska tidningar.

Åldersskillnaderna gäller främst de yngre grupperna som i högre grad än de äldre tenderar att använda sig av internationella och rikssvenska medier samt Internet, medan de äldre årsgrupperna i något högre grad nyttjar finlandssvenska medier, främst då radio.

Bland de på Åland födda vilka studerat utanför Åland gäller följande huvudsakliga tendenser: De som studerat i Sverige är mer benägna att använda internationella medier och Internet samt rikssvensk radio och press, medan de som studerat i Finland är större användare av finlandssvenska medier. Bland dem som arbetat utanför Åland gäller att de som arbetat i Sverige tenderar att vara större användare av

internationella TV-kanaler, medan de som arbetat i Finland har en förhöjd tendens att nyttja finska och finlandssvenska medier. Konsumtionen av åländska medier tycks inte påverkas i någon större utsträckning av studier/arbete i Sverige respektive i Finland.

Faktoranalysen kan användas för att skapa sammanhängande grupper av alla de 20 delfrågor som finns inom fråga två. Faktoranalysen skapar lämpliga grupperingar av svaren på frågorna i syfte att kunna återge så mycket som möjligt av den ursprungliga informationen med hjälp av så få faktorer, eller dimensioner, som möjligt. Frågorna om mediaanvändningen kan på så sätt reduceras till sex huvudsakliga dimensioner eller nära sammanhängande faktorer: Internetanvändning samt användning av finska, finlandssvenska, internationella, rikssvenska och åländska media.

Det här betyder att de svarande tenderade att gruppera sig kring dessa sex olika mediainriktningar. Personer som läser finska tidningar tenderar även att följa finska TV-program och finsk radio, medan storkonsumenter av rikssvenska tidningar också har ökad benägenhet att använda sig av rikssvensk radio o.s.v. Internetanvändningen har dock inte samma tydliga koppling till någon av de övriga grupperna.

Om man tittar närmare på de s.k. faktorladdningarna, d.v.s. hur starkt en delfråga kan kopplas till en viss dimension, så ser man till exempel att användningen av rikssvensk TV även har en stark laddning i förhållande till den åländska mediafaktorn. Detta återspeglas också tydligt i resultatredovisningen ovan som ett högt medeltal för användning av de rikssvenska tv-kanalerna bland de åländsfödda.

3. IDENTITETSUPPFATTNING

I detta kapitel redovisas huvuddragen i svaren på frågan om hur respondenterna uppfattar sin egen identitet (fråga tre, se *Bilaga 2*). Här redovisas även de viktigaste sambanden mellan identitetsuppfattning och respondenternas olika bakgrund i form av födelseort, språk, utbildningsort etc.

Som framgår av det bilagda frågeformuläret (*Bilaga 2*) så fanns det sju färdiga svarsalternativ där det gällde att ange om man uppfattar sig som ålänning, nordbo m.m. i mycket stor, i stor, i måttlig, i liten utsträckning eller inte alls på en skala från noll (inte alls) till fyra (i mycket stor utsträckning). Det var fullt möjligt att ange flera identitetsalternativ och man kunde även - vilket också flera gjort - likställa två eller flera alternativ.

Det fanns därtill en möjlighet för den som så ville att utnyttja kategorin annat, d.v.s. fylla i en på egen hand formulerad identitet som ej fanns med bland de sju färdiga svarsalternativen. Ytterst få (8 stycken) utnyttjade dock denna möjlighet. Bland dessa märktes två huvudsakliga förhållningssätt, nämligen de som ger uttryck för en vidare identitetsuppfattning (människa, världsmedborgare) och de som betonar en mera lokal identitet (brändöbo, skärgårdsbo).

I de fall där respondenten lämnat tomrum för något eller några av de olika identitetsalternativen har detta klassificerats som en nolla (d.v.s. ingen identitetsanshörighet alls med alternativet). I den mån som detta orsakats av förbiseende eller att man inte kunnat ange någon gradering av identitetsalternativet i fråga, så medför detta en mindre felkälla. I de flesta fall där respondenten lämnat något eller några alternativ utan åtgärd, framgår det dock rätt tydligt att man helt enkelt inte funnit alternativet/alternativen relevant/a och därför lämnat dem obeaktade, d.v.s. ett svar motsvarande en nolla. Ett relativt vanligt exempel härpå är då man i vissa fall enbart kryssat för en identitet som ålänning men lämnat samtliga andra alternativ obeaktade.

Om ingen av identitetsfrågans sju alternativ är poängsatt behandlas svaret som ett bortfall och tas inte alls med i resultatredovisningen.

I *tabell 6* redovisas medelvärdet av samtliga svarandes identitetspoäng på skalan 0-4. Som framgår av tabellen var det identiteten ålänning som gav den högsta poängen bland de svarande med ett genomsnitt på 3,4 av totalt 4 möjliga. Därefter följer ett ordentligt kliv nedåt till identiteten nordbo, vars genomsnittspoäng stannade vid 2,4. På tredje plats relativt tätt efter nordbo kommer finländare (2,1), följt av finlandssvensk (1,7), europé (1,5), svensk och finne (vardera på 0,7 poäng). Den låga poängsättningen av kategorin svensk, liksom det faktum att finländare rangeras högre än finlandssvensk, beror sannolikt på att flertalet respondenter uppfattat begreppen finländare och svensk i betydelsen statsmedborgare (i Finland respektive Sverige) snarare än som etniska/identitetsmässiga kategorier.

De olika identitetskategoriernas ställning bland de på Åland bosatta sammanfattas grafiskt i nedanstående stapeldiagram:

Tabell 7 visar tydligt att identiteten ålänning står i en klass för sig. Medan över 68 procent gällt svarande som angivit att de i mycket stor utsträckning känner sig som ålänningar, har endast en fjärdedel av poängen avgivits av personer som i mycket stor utsträckning upplever sig som nordbor, d.v.s. den identitet som var näst populärast. Ålänning var också den kategori som fick minst andel poäng av svarande som angett att de inte känner någon samhörighet med denna identitet (7 procent av de svarande). Det motsatta gällde den andra extremen bland undersökningens identitetskategorier, identiteterna svensk respektive finne, där 65 - 67 procent av de svarande markerar icke-tillhörighet.

I *tabell 8* redovisas hur identiteten ålänning förhåller sig till undersökningens övriga identiteter. Det visar sig här att graden av finländskhet (och i viss mån nordiskhet) tenderar att stå i omvänd proportion till den angivna nivån på respondenternas åländska identitet. I ju högre utsträckning som man känner sig som ålänning i desto lägre utsträckning känner man sig sålunda som finländare eller finlandssvensk - och vice versa.

En *faktoranalys* av fråga tre ger vid handen att identitetsfrågorna kan reduceras till två eller tre dimensioner. Dessa tre faktorer, kan grovt namnges enligt följande: en (nord-) europeisk, en finsk och en åländsk faktor. Det som karaktäriserar identitetsuppfattningen med avseende på dessa dimensioner tycks vara en negativ avgränsning gentemot de andra faktorerna: man identifierar sig så att säga genom

distansering från den grupp man inte anser sig tillhöra. Den svenska identiteten laddas sålunda på ett negativt sätt till den finska dimensionen, medan de som uppfattar sig själva som finländare och finlandssvenskar definierar sig som icke-åläningar. Den mer internationella, nordeuropeiska, faktorn är främst knuten till personer som uppfattar sig själva som nordbor och européer, men i viss utsträckning även som svenskar, finländare och finlandssvenskar.

Figur 3 nedan visar två av faktoranalysens tre huvuddimensioner enligt ovan. De alternativa identitetsuppfattningarna är inlagda i figuren enligt deras faktorladdningar. Där ser man tydligt hur den åländska, svenska och finska identitetsuppfattningen skiljer sig åt från varandra, d.v.s. att samma person sällan uppfattar sig (i stor eller mycket stor utsträckning) som både finländare/finlandssvensk, ålänning och svensk. I och med att den tredje, nordeuropeiska dimensionen, inte finns med i figuren blir alternativet nordbo och europé nära figurens origo (nollpunkten).

I *tabellerna 9* och *10* samt *11 a-g* och *12 a-e* redovisas sambanden mellan födelseort och identitetsuppfattning. Som kommer att framgå nedan har vi här genomgående några av undersökningens tydligaste samband, kopplingar som därtill ofta ligger på en hög statistisk signifikansnivå. Med tanke på uppväxtmiljöns allmänt erkända betydelse för individens personlighets- och identitetsutveckling så är detta knappast heller särskilt överraskande.

De mest markanta skillnaderna i *tabell 9* gäller personer födda på respektive födda utanför Åland. I kategorin födda utanför Åland finns två grupper, födda i Finland (exkl. Åland) och födda i Sverige. Av dessa två grupper är den finländska så stor att resultaten måste betraktas som relativt säkra, medan den rikssvenska gruppen är så pass liten att resultaten här måste tas med viss försiktighet. Det bör också noteras att några av de utanför Åland födda kan ha flyttat in med sina föräldrar till Åland så pass tidigt i livet att det egentligen skulle vara naturligare att hänföra dem till gruppen infödda åläningar.

De på Åland födda har en signifikant högre poängsättning av identiteten som ålänning än de inflyttade hade. Någon större skillnad beroende på födelseregion inom Åland föreligger inte. Som framgår av tabellen ligger dock de i skärgården födda något lägre på den åländska poängskalan än de som är födda på fasta Åland.

Det omvända gäller poängsättningen av identitetskategorierna finländare och finlandssvensk där de på Åland infödda ligger markant lägre än den dominerande inflyttargruppen, d.v.s. de som är födda i Finland. Här ligger dock de infödda åläningarna högre än gruppen födda i Sverige, vilka har de allra lägsta poängen för dessa två identitetskategorier.

Om vi så går till de inflyttade så gäller i stort den motsatta bilden. De åländska identitetspoängen är signifikant lägre än hos dessa samtidigt som identitetskategorierna finländare, finlandssvensk och i viss

mån finne är markant högre värderade för de i Finland födda - och kategorin svensk bland de i Sverige födda. Bortsett från den föga överraskande olikheten i de inflyttades värdering av identiteterna svensk respektive finländare/finlandssvensk/finne, så är den enda mätbara skillnaden i övrigt mellan de två grupperna att de i Sverige födda ger något högre poäng än de finlandsfödda på identiteten ålänning, medan det omvända gäller för kategorin nordbo.

De tydliga sambanden mellan identitetsuppfattning och födelseort kan även illustreras grafiskt, se *figur 4* nedan.

Tabell 10 visar hur inflyttarnas identitetsuppfattning påverkas av hur länge man bott på Åland. Som framgår av tabellen tycks det krävas mer än 20 års bosättning på Åland innan inflyttarna börjar närma sig de svarandes genomsnittliga poängsättning av identitetskategorin ålänning, och man ligger då fortfarande på en påtagligt lägre poängnivå än de infödda. Samtidigt tycks man bibehålla sin ursprungliga finländska respektive svenska identitet på ungefär samma - i förhållande till de infödda ålänningarna betydligt högre - nivå som vid inflyttningen. De inflyttades känsla av samhörighet med den åländska identiteten ökar dock gradvis med längden på bosättningen, från i genomsnitt endast 1,7 poäng vid upp till nio års bosättning på Åland till dryga 3 poäng efter minst 20 års bosättning. En annan identitet som ser ut att växa i betydelse ju längre man varit bosatt på Åland är kategorin nordbo. Det bör dock här observeras att gruppen inflyttade bosatta på Åland upp till 9 år är relativt liten, och att resultaten med avseende på dessa måste betraktas med viss försiktighet.

Skillnaden i de inflyttades och de inföddas identifikation med begreppet ålänning tydliggörs ytterligare i *tabellerna 11 a-g*. Medan över 80 procent av de på Åland födda i mycket stor utsträckning identifierar sig med kategorin ålänning så finns denna grad av identifikation endast hos 34 procent av de finlandsfödda och 39 procent av de sverigefödda. Och medan de som är födda i Finland till över tre fjärdedelar i stor eller mycket stor utsträckning känner sig som finländare så gäller detta endast för omkring var tredje infödd ålänning. Motsvarande tendens finns även bland de i Sverige födda som i långt högre grad än de infödda (och de finlandsfödda) uppfattar sig som svenskar. Identitetskategorin finne får föga överraskande betydligt högre andel med stor samhörighet i gruppen finlandsfödda än bland de svenskfödda och de infödda ålänningarna.

Även om vissa skillnader också föreligger vad gäller graden av identifikation med grupperna nordbo och europé så är dessa betydligt mindre. Detta gäller särskilt den sistnämnda gruppen, även om tendensen tycks vara att de infödda ålänningarna är de som är mest europaskeptiska. De finlandsfödda är de som är mest nordiskt orienterade, medan de i Sverige och de på Åland födda tycks ha en mer distanserad syn på det nordiska.

Den ovan beskrivna allmänna bilden bekräftas även av *tabellerna 12 a-e* som ger en tydligare bild av hur de svarande tenderar att rangordna uppfattningen om sin egen närhet till olika identiteter. Även här är skillnaden mellan de inflyttade och de infödda markant. Medan de sistnämnda i samtliga fall utom för identiteten nordbo till över 80 procent gett övriga identiteter lägre rang än identiteten ålänning, så är motsvarande siffror för de förstnämnda, med undantag för finne, svensk och europé på 35 till 40 procents nivån. En viss skillnad finns dock här mellan de i Finland och de i Sverige födda. Andelen av de finlandsfödda som placerar sin ursprungsidentitet som inländare och finlandssvensk högre än identiteten ålänning är nämligen betydligt högre (36 respektive 45 procent) än hos de i Sverige födda, där motsvarande ursprungsidentitet (svensk) åsätts en högre rang i endast 26 procent av svaren.

I *figur 5* nedan illustreras sambandet mellan födelseorten och andelen svarande som angett högre vikt för andra identiteter än den 'åländska'.

I *tabellerna 13 - 18* redovisas sambanden mellan övriga bakgrundsfaktorer hos de svarande och deras

identitetsuppfattning. De bakgrundsfaktorer som här studerats närmare är var man idag är bosatt på Åland (*tabell 13*), vilket modersmål man har (*tabell 14*), de svarandes ålder (*tabell 15*) och kön (*tabell 16*), samt slutligen i *tabell 17* och *18* de svarandes studieort och arbete utanför Åland (gäller endast på Åland födda). Även om en hel del intressanta skillnader även här kan noteras, så är dessa generellt sett betydligt mindre markanta, och ligger därtill också ofta på en betydligt lägre statistisk signifikansnivå, än de ovan redovisade olikheterna med avseende på bakgrundsfaktorn födelseort.

Bostadsorten indelas i *tabell 13* regionalt i Mariehamn, fasta Ålands landsbygd och skärgården. Som framgår av tabellen spelar bostadsorten betydligt mindre roll än födelseorten, även om vissa svaga samband kan noteras. Sålunda tycks bosättning på fasta Ålands landsbygd och i Mariehamn ge en något högre genomsnittspoäng för identiteten ålänning än för boende i skärgården. Bosatta i Mariehamn känner sig tydligen också i högre grad än andra som nordbor och européer.

Identitet kontra modersmål redovisas i *tabell 14*. Identiteten ålänning toppar de svenskspråkiga medan finländare ligger i topp för de finskspråkiga. Då antalet med finska som modersmål bland de svarande är så pass lågt som 25 personer, är dock resultatet beträffande dessa behäftat med betydande osäkerhet.

Identitetspoäng kopplat till ålder och kön redovisas i *tabellerna 15* och *16*. Beträffande kön finns inga signifikanta skillnader alls att redovisa. När det gäller åldern finns dock en svag tendens att identitetskategorin ålänning får högre poäng i den högsta åldersgruppen, medan identiteterna finländare och finne har en något starkare ställning i de yngre åldersgrupperna.

I *tabell 17* och *18* redovisas så eventuella samband mellan utbildningsort/arbete utanför Åland och identitetsuppfattning. Eftersom intresset här koncentreras till de ålandsfödda, d.v.s. i vad mån som val av studieort/arbete utanför Åland (här Sverige respektive Finland; svarande med studieort/arbete i andra länder var så pass få att de inte medtagits) påverkat deras identitetsuppfattning, så har materialet rensats från de utanför Åland födda. Som jämförelse har dock identitetspoängen för infödda som varken studerat eller arbetat utanför Åland medtagits i tabellen.

Som framgår av tabellerna är skillnaderna små och därtill inte i något fall statistiskt signifikanta. Varken arbete eller studier utanför Åland tycks i någon nämnvärd grad påverka ålänningarnas identitetsuppfattning. Beträffande studieorten finns det dock en svag tendens (dock inte statistiskt säkerställd) att de som studerat i Finland känner något större samhörighet med identitetskategorierna finländsk och finlandssvensk och de som studerat i Sverige har något högre poängsättning av identiteten svensk. Vad gäller arbete utanför Åland är skillnaderna i identitetsuppfattning ännu mindre. Det bör dock här noteras att antalet som arbetat i Finland är så pass lågt (16 stycken) att resultatet vad gäller denna grupp är behäftat med stor osäkerhet.

Även om mediavanorna inte entydigt kan definieras som en bakgrundsfaktor bland andra, utan också lika väl kan ses som ett uttryck för en given identitet, så redovisas i *tabellerna 19 a-g* avslutningsvis kopplingarna mellan de olika identitetskategorierna och respondenternas mediavanor. Tabellernas innehåll är, med tanke på undersökningsresultatet i övrigt, föga överraskande. De som har angett hög samhörighet med identitetskategorin ålänning är stora användare av åländsk radio och åländska tidningar samt alla former av rikssvenska medier, medan de med höga poäng på identiteterna finländare och finlandssvensk i betydligt högre grad använder sig av finska/finlandssvenska medier - och i lägre grad tenderar att använda sig av åländska och rikssvenska dito. Här kan det dock noteras att även dessa grupper i högre grad använder sig av rikssvensk än finsk/finlandssvensk TV. Identiteten finne ger ett markant högre nyttjande av finska och ett klart lägre intresse för rikssvenska medier. Även de med höga poäng på identiteten finne tycks dock se på rikssvensk TV i minst lika stor utsträckning som finsk TV.

4. FAKTORER AV BETYDELSE FÖR IDENTITETEN

I fråga fyra (se *Bilaga 2*) fick de svarande ange hur stor betydelse olika faktorer har för deras åländska identitet. Femton faktorer angavs och dessutom fanns möjlighet att fylla i ytterligare faktorer. För varje faktor skulle man ange hur stor betydelse den har på en skala från 0 (ingen betydelse) till 4 (mycket stor betydelse). Klassificeringen av bortfall etc är här (liksom i fågorna fem och sex) densamma som den som redovisats ovan för fråga tre.

I *tabell 20* visas medelpoängen för de olika faktorerna som är rangordnade enligt betydelse. Det svenska språket placerade sig högst följt av hembygdsrätten, naturmiljön och självstyrelsen. Av de faktorer som frågades efter var kyrklig aktivitet det som ansågs ha minst betydelse för den åländska identiteten. Endast elva personer har angett ytterligare faktorer och dessa utgörs av några enstaka företeelser och egenskaper såsom skärgården, vårjakten, taxfree, det sociala nätverket, den åländska kreativiteten och den allmänna standarden.

Tabell 21 visar fördelningen på de olika alternativen för alla faktorer. Också i denna och de följande tabellerna redovisas faktorerna rangordnade enligt medelpoäng. De fyra faktorer som har fått den högsta medelpoängen har alla ansetts ha mycket stor betydelse för över hälften av de svarande och ansetts sakna betydelse för mindre än 10 procent av de svarande.

Tabell 22 visar faktorernas betydelse enligt de svarandes födelseort. Faktorer där det finns signifikanta skillnader mellan födelseorterna är hembygdsrätten, värnpliktsbefrielsen, den åländska dialekten och åländska släkttrötter vilka personer födda på Åland tillmäter större betydelse än inflyttade samt självstyrelsen och demilitariseringen som personer födda i Finland anser mindre betydelsefulla än personer födda på Åland och i Sverige. Signifikanta skillnader finns också för sjöfartstraditionerna, som framhålls mest av personer födda i Mariehamn samt kyrklig aktivitet som har fått högst poäng av personer födda på landsbygden och i skärgården.

De statistiskt mest signifikanta sambanden illustreras i form av ett stapeldiagram i *figur 6* nedan:

I *tabell 23* framgår faktorernas betydelse enligt hur länge man har bott på Åland. De som är födda utanför Åland är indelade i tre klasser (bott på Åland 0-9 år, 10-19 år samt 20 år eller mera, jfr påpekandet i föregående kapitel om den relativt lilla gruppen bosatta på Åland 0-9 år), medan de som är födda på Åland utgör en egen grupp. De faktorer där det finns signifikanta skillnader, och man mera entydigt ser att de placeras högre ju längre man har bott på Åland, är de egna symbolerna, den åländska historien, värnpliktsbefrielsen och åländska släkttrötter. Också för de övriga faktorerna med statistiskt säkerställda skillnader ser man en tendens att dessa ges större betydelse ju längre man varit bosatt Åland. Den största skillnaden är dock här den mellan de inflyttade och de infödda, där de senare ger signifikant högre poäng för faktorer som hembygdsrätten, självstyrelsen, sjöfartstraditionerna, demilitariseringen och den åländska dialekten.

I *tabell 24* visas medelpoängen enligt bostadsort. De faktorer där det finns signifikanta skillnader mellan olika bostadsorter är det svenska språket, sjöfartstraditionerna, den åländska kulturen, värnpliktsbefrielsen och möjligheterna till samhällsengagemang. Alla dessa tillmätts större betydelse i Mariehamn och på landsbygden än i skärgården.

Sambandet mellan modersmål och faktorernas betydelse framgår i *tabell 25*. Svenska språket, hembygdsrätten, självstyrelsen, historien, värnpliktsbefrielsen, dialekten, släkttrötterna och den kyrkliga aktiviteten anges ha större betydelse för de svenskspråkiga än för de finskspråkiga. Observera dock här att det relativt låga antalet finskspråkiga svar gör att resultatet för denna grupp är osäkert.

Att ålder inte har någon större betydelse i detta sammanhang ser man i *tabell 26*. Endast för tre faktorer finns det signifikanta skillnader, nämligen kulturmiljön och möjligheterna till samhällsengagemang vilka anses mindre viktig av de äldsta och de yngsta, samt kyrklig aktivitet som som är viktigare för de äldres identitet.

Inte heller de svarandes kön har någon större inverkan på resultatet (*tabell 27*). Naturmiljön, kulturen, kulturmiljön och den kyrkliga aktiviteten sätts alla något högre av kvinnor än av män.

I *tabell 28* görs ett försök att påvisa studieortens inverkan. Endast personer födda på Åland. Några stora skillnader kan inte noteras. Naturmiljön och demilitariseringen tycks betyda något mera och kyrklig aktivitet något mindre för personer som har studerat i Sverige, medan möjligheterna till samhällsengagemang betyder mera för dem som studerat utanför Åland jämfört med dem som inte studerat eller arbetat utanför Åland.

I *tabell 29* visas på motsvarande sätt siffror för de infödda ålänningar som har arbetat respektive inte arbetat utanför Åland. Det finns inga signifikanta skillnader mellan dem som har arbetat i Sverige och i Finland. Det bör då observeras att de som har arbetat i Finland utanför Åland bara är 16 personer. Inte heller jämfört med dem som inte arbetat eller studerat utanför Åland finns några större skillnader.

I *tabell 30 a-g* visas medeltalen för de olika faktorerna i förhållande till i hur hög grad man anser att man har de olika identiteter som efterfrågades i fråga tre.

Värderingen av faktorn det svenska språket har signifikanta samband med identiteterna nordbo, europé, ålänning och svensk, där sambandet är positivt och med finne där sambandet är negativt. Detta betyder exempelvis att i ju större utsträckning man anser sig vara ålänning, desto viktigare anser man att svenska språket är för identiteten. Hembygdsrätten har signifikant positivt samband med identitetskategorin ålänning och ett signifikant negativt samband med identiteterna finne och finländare.

Värderingen av naturmiljön tenderar att vara högst bland dem som i högre grad identifierar sig med grupperna nordbo och europé. Självstyrelsen har ett starkt positivt samband med identiteten ålänning - och ett omvänt negativt samband med identiteterna finne och finländare. De egna åländska symbolerna samvarierar på ett mer påtagligt och signifikant sätt endast med identitetsgruppen ålänning, något som även gäller en positiv värdering av den åländska dialekten. Beträffande identiteten finländare är värderingen av den åländska dialekten den motsatta - här föreligger alltså ett signifikant negativt samband.

Den åländska historien anses vara viktig för de som har höga poäng på identiteterna nordbo, ålänning och svensk.

Sjöfartstraditionerna är viktiga främst för nordbor, européer och ålänningar, medan faktorn den åländska kulturen i första hand tycks ge höga poäng inom identitetskategorin ålänning.

Demilitariseringen, liksom också värnpliktsbefrielsen tenderar att samvariera på ett positivt sätt med identitetskategorierna nordbo, ålänning och svensk, medan det motsatta förhållandet tycks gälla för identiteterna finne, finländare och finlandssvensk. Faktorn kulturmiljö samvarierar på ett positivt sätt med identiteterna nordbo, europé, ålänning och i viss mån finlandssvensk. De åländska släktrötterna är av stor betydelse för identiteterna ålänning och svensk medan det motsatta tycks gälla för identitetskategorin finlandssvensk.

Möjligheterna till olika typer av samhällsengagemang är främst av betydelse för identiteterna nordbo

och europé, och den kyrkliga aktiviteten har ett svagt positivt samband med identitetsgrupperna ålänning och finlandssvensk.

Resultatet av *faktoranalysen* gällande ovanstående 15 faktorer är en reduktion tre huvuddimensioner. Dessa skulle något förenklat kunna benämnas som Ålands officiella status, synlig åländsk kultur och icke-synlig kultur. Värnpliktsbefrielse, demilitariseringen, svenska språket samt hembygdsrätten grupperas kring den första av dessa tre huvuddimensioner. Den synliga kulturella dimensionen är relativt sammanhållen grupp av faktorer som kulturmiljö, möjlighet till samhällsengagemang, den åländska historien, naturmiljön samt de egna symbolerna. Den icke-synliga, mer djupgående kulturella, dimensionen är en mer eller mindre sammanhållen faktorgrupp bestående av den åländska dialekten, åländska släktrötter, kyrkliga aktiviteten samt av den åländska kulturen i allmänhet. Sjöfartstraditionerna har nästa lika stor laddning på alla tre dimensioner, vilket visar att den inte riktigt hör hemma bland någon av dessa faktorgrupper.

5. FAKTORER AV BETYDELSE FÖR ATT UTVECKLA IDENTITETEN

De svarande fick även ange hur viktiga man ansåg olika faktorer vara för att utveckla den åländska identiteten (fråga fem, se *Bilaga 2*). I blanketten nämndes elva faktorer som man skulle betygsätta på samma sätt som faktorerna i fråga fyra. Också här fanns möjlighet att ange ytterligare faktorer.

I *tabell 31* visas de olika faktorerna rangordnade efter sin medelpoäng. De faktorer som placerar sig högst ligger ganska nära varandra i poäng. Högst poäng fick bättre kunskaper om den åländska historien och kulturen tätt följt av ökade satsningar på åländsk kultur, större inslag om det åländska samhället och självstyrelsen i skolorna, förbättrad svenskundervisning för inflyttade samt utvecklad självstyrelse.

Lägst placerade sig faktorerna utökade kontakter med Sverige, bättre kunskaper i finska språket, och utökade kontakter med Finland.

Fjorton personer har angett andra alternativ bland vilka kan nämnas bättre undervisning, eget universitet, utvecklad demokrati, mera kontakter med Svenskfinland och Europa samt mera samarbetsvilja och förståelse.

Fördelningen på de olika svarsalternativen för alla faktorer, som framgår i *tabell 32*, förändrar inte den allmänna bilden av situationen. De fem populäraste alternativen anses ha stor eller mycket stor betydelse av över hälften av de svarande.

Utfallet från *faktoranalysen* ger även i detta fall tre samlande huvuddimensioner. Dessa skulle kunna rubriceras som utbildning och politik för ökad kunskap (om Åland, åländsk historia, språk etc), finska och internationella kontakter och svenskspråkig inriktning.

Den andra av dessa huvuddimensioner består av faktorer som utökade kontakter med Finland, bättre kunskaper i finska språket och bättre kunskaper i andra språk. Den tredje dimensionen samlar upp svarsalternativen utökade kontakter med Sverige samt utökat åländskt mediautbud. Övriga svar (5 stycken) är grupperade kring den första dimensionen (utbildning och politik) som är den som förklarar överlägset mest av variationen i svaren.

När man jämför poängen för de olika faktorerna (delfrågorna) med bakgrundsvariablerna för de svarande (*tabellerna 33 - 38*), ser man att de statistiskt signifikanta skillnaderna inte är så många, och framför allt, att de som finns i stort sett bekräftar den bild som svaren på de andra frågorna redan har gett. De flesta och mest signifikanta skillnaderna gäller födelseorten och modersmålet. Så anses t.ex. en utvecklad självstyrelse vara viktigare av personer födda på Åland, personer bosatta på fasta Åland och av svenskspråkiga. Utökade kontakter med Sverige betonas mera av personer födda i Sverige och i Mariehamn medan utökade kunskaper i finska och utökade kontakter med Finland tenderar att betonas mera av personer födda i Finland. Ökade satsningar på åländsk kultur prioriteras högre av kvinnor, och gruppen 35-49 år betonar något mer än andra åldersgrupper behovet av ökade möjligheter till samhällsengagemang.

6. FAKTORER AV BETYDELSE SOM HOT MOT IDENTITETEN

Enkätens sista frågeställning handlade om hot mot den åländska identiteten (fråga 6, se *Bilaga 2*). Tolv faktorer skulle betygsättas enligt hur stor betydelse man ansåg att de hade som hot mot den åländska identiteten. De tolv faktorerna framgår av *tabell 39*. Frågan innehöll även faktorn annat, där de svarande fritt kunde fylla i vad man i övrigt ansåg som ett hot mot den åländska identiteten.

I *tabell 39* visas faktorernas medelpoäng och i *tabell 40* den procentuella fördelningen på de olika svarsalternativen. De faktorer som fick högst medelpoäng var negativ inställning till åländsk särprägel och åländsk isolering gentemot omvärlden. Därefter följde dåliga kunskaper i den åländska historien, för begränsad självstyrelse och utflyttningen. Massturismen och den internationella mediakulturen hade lägst betydelse enligt det samlade resultatet av respondenternas svar.

Sjutton personer har angett andra faktorer, t.ex. okunskap, likgiltighet, negativ inställning till utflyttade och inflyttade, Ålands litenhet i förhållande till EU samt dålig användning av språket.

I *tabellerna 41 - 46* visas sambanden mellan bakgrundsfaktorerna och den betydelse de olika faktorerna tillmäts som hot mot den åländska identiteten.

Det är främst för tre av faktorerna som det finns signifikanta skillnader i förhållande till bakgrundsfaktorerna: EU-medlemskapet uppfattas som ett större hot av infödda ålänningar, personer bosatta på landsbygden samt svenskspråkiga. Ökade krav på kunskaper i finska tillmäts större betydelse som hot av personer födda på Åland, personer bosatta på fasta Åland, svenskspråkiga och män. Också åsikterna om inflyttningen uppvisar samma mönster.

Faktoranalysen resulterar även denna gång i tre huvuddimensioner/huvudfaktorer som statistiskt förklarar drygt hälften av variationen i svaren. Dessa tre hotdimensioner kan benämnas ett alltför svagt åländskt medvetande, negativ yttre påverkan och bristande resurser och externa kontakter.

Den förstnämnda dimensionen drar till sig svarsalternativ som dåliga kunskaper om den åländska historien, negativ inställning till åländsk särprägel, för begränsad självstyrelse och brist på samhällsengagemang. Till den andra huvuddimensionen hänförs massturismen, ökade krav på kunskaper i finska, den internationella mediakulturen, inflyttningen och EU-medlemskapet. Omkring den sista faktorn brist på resurser och kontakter grupperas bristande kunskaper i finska, utflyttningen och isolering gentemot omvärlden.

7. EN SAMMANFATTNING AV IDENTITETSDIMENSIONERNAS KOPPLING TILL ANDRA FRÅGOR ENLIGT FAKTORANALYSEN

Faktoranalysen är så uppbyggd att de olika övergripande dimensioner (d.v.s. grupper av svarsalternativ) som tas fram inte korrelerar med varandra. Varje dimension bildar sålunda en grupp av svar som inte har något statistiskt samband med de svar som grupperas i övriga på samma sätt erhållna svarsdimensioner. Omvänt betyder detta att de faktorer som ingår i en gemensam dimension (eller grupp av svarsalternativ) uppvisar en stark inbördes korrelation.

En korrelationsanalys av de faktordimensioner som framkommer i enkätens huvudfrågor (t.ex. identitet, mediaanvändning, hot och utvecklingsmöjligheter o.s.v.) visar därtill hur svarsalternativen (t.ex. ålänning, bättre språkkunskaper, EU-medlemskap, den åländska historien etc) i de olika frågeställningarna är kopplade till varandra. I *Tabell 47* presenteras dessa samband som även kort kommenteras nedan.

Som framgår av tabellen samvarierar en stark åländsk identitet (faktoranalysens åländska dimension) på ett positivt sätt med både svensk och åländsk mediaanvändning samtidigt som den även är förknippad med en låg användning av finska och finlandssvenska media. Användningen av Internet och internationella media har däremot ingen statistiskt säkerställd koppling till den åländska identitetsdimensionen.

De på basen av svaren på frågan om vilken betydelse man tillmäter olika identitetsfaktorer framtagna faktordimensionerna Ålands officiella status samt icke-synlig kultur korrelerar positivt med den åländska identitetsdimensionen. Den mera synliga kulturella dimensionen har däremot inget statistiskt samband med den åländska identiteten.

Alla faktordimensioner som framkom i frågan om identitetsutvecklingen har ett statistiskt samband med den åländska identiteten. Det starkaste sambandet är en negativ korrelation mellan denna identitetskategori och ökade kontakter till Finland och övriga världen, medan ett positivt samband finns med faktordimensionerna ”svenskspråkig inriktning” samt utbildning och politik för ökad kunskap.

Även hotfaktorerna (mot en åländsk identitet) i den sista frågan har en stark koppling till den åländska dimensionen. Faktordimensionerna alltför svagt åländskt medvetande samt negativ yttre påverkan samvarierar positivt med den åländska dimensionen, medan svar som mera betonar brist på resurser och kontakter tycks ha ett negativt samband med den åländska identitetsdimensionen.

Den finländska identitetsuppfattningen har ofta precis motsatta statistiska samband som den åländska, men de statistiskt säkerställda sambanden är dock något mindre i antal, vilket kan bero på ett färre antal svarande i denna grupp.

Den ’nordeuropeiska’ identitetsuppfattningen är förknippad med användning av Internet samt finlandssvensk och rikssvensk media. Andra faktorer som samvarierar med denna identitetsdimension är den synliga kulturen i enkätfrågan om olika identitetsfaktorer betydelse, utbildning och politik för ökade kunskaper och finska och internationella kontakter i frågan om faktorer för en utvecklad identitet, samt svagt åländskt medvetande och brist på resurser och kontakter i frågan rörande olika hot mot den åländska identiteten.

8. ÖVRIGA SYNPUNKTER

Som avslutning på enkäten fanns en öppen fråga med möjlighet att avge fria svar angående vad man anser som viktigt för att trygga den egna identiteten i en allt mera internationaliserad värld.

De fria svaren blir naturligt nog väldigt varierande. För att kunna göra någon analys av dem har de grupperats i ett antal olika grupper.

Den första stora gruppen av svar är de som kan hänföras till typen värna om svenskan, självstyrelsen och det åländska. Denna delades in i följande undergrupper med vardera något tiotal svarande: (1) Vikten av svensk service och korrekt svenska i media samt kontakter med Sverige; (2) Vikten av Ålands nuvarande politiska status, självstyrelsen, hembygdsrätten, demilitariseringen, fredens öar etc; (3) Den åländska historien, traditionerna och kulturen, vikten av att inflyttande lär sig om det åländska och av att ta vara på bortaålännarna; (4) Utökad självstyrelse eller självständighet, stärkt ställning för Åland inom EU och internationellt, information om Ålands ställning i Finland och internationellt.

En grupp som likaså fått några tiotals svar är åsikter om behovet av mera öppenhet utåt, språkkunskaper, internationalism och tolerans. Hembygdsrätt för alla nordbor och avskaffande av skattegränsen har också hänförts till denna grupp.

Ett något mindre antal svar har hänförts till följande grupper som anger behov av olika typer av särskilda satsningar: (1) Bevara småskaligheten, kommunerna, naturmiljön och vårskyttet; (2) Satsningar på utbildning, kompetens, kulturellt arbete, åländskt universitet; (3) Satsningar på sjöfarten och turismen (åländskt fartygsregister, bättre turistsymboler=etc).

Grupper dit ett mindre antal svar har hänförts är: (1) Negativ inställning till finskans växande betydelse; (2) Behovet av mera finsk kultur och finska kontakter; (3) Mera positiv inställning till Finland som fosterland och militärens övningar i åländska vatten/lufttrum; (4) Mot en alltför markerad åländskhet; (5) Höja ungdomens intresse för politik och samhälle; (6) Satsa på vissa grupper/områden såsom äldre, sjukvård, busstrafik, bostäder.

Ett mindre antal svar har också hänförts till grupperna EU-positiva utsagor respektive EU-negativa utsagor.

De fritt formulerade svaren på fråga sju verkar i övrigt i stort följa det tidigare framkomna mönstret. Personer som har angivit svar av typen värna om det åländska har angett sig vara ålännarna i hög grad, medan t.ex. personer som angivit svar av typen mera positiv inställning till Finland också uppfattar sig som finländare i högre grad.

Tabell 1. DE SVARANDES REPRESENTATIVITET

		Populationen		De svarande		Differens
		Antal	Procent	Antal	Procent	Procentenheter
Ålder	18-24	1 991	10,1	39	9,2	-0,9
	25-34	3 497	17,7	66	15,5	-2,2
	35-49	5 579	28,2	124	29,1	0,9
	50-64	4 679	23,7	112	26,3	2,6
	65 +	4 024	20,4	85	20,0	-0,4
Kön	Kvinnor	10149	51,3	217	51,4	0,1
	Män	9 621	48,7	205	48,6	-0,1
Bostadsort	Landsbygden	9 514	48,1	211	49,4	1,3
	Skärgården	1 886	9,5	37	8,7	-0,9
	Mariehamn	8 370	42,3	179	41,9	-0,4
Födelseort	Åland	13 469	68,1	297	71,2	3,1
	Finland	4 765	24,1	97	23,3	-0,8
	Utlandet	1 536	7,8	23	5,5	-2,3
Modermål	Svenska	18 396	93,1	400	94,1	1,1
	Finska	1 100	5,6	25	5,9	0,3
	Övrigt	274	1,4	0	0,0	-1,4
Totalt		19 770	100,0	427	100,0	0,0

Tabell 2 ÖVRIGA BAKGRUNDSVARIABLER
De svarandes fördelning

		Antal	Procent
Civilstånd	Ogift	86	20,7
	Gift/sambo	283	68,2
	Frånsklid	18	4,3
	Änka/änkling	28	6,7
Studier utanför Åland			
	I Sverige	69	16,2
	I Finland	117	27,4
	I andra länder	8	1,9
	Inte studerat utanför Åland	233	54,6
Arbetat utanför Åland			
	I Sverige	95	22,2
	I Finland	48	11,2
	I andra länder	19	4,4
	Inte arbetat utanför Åland	265	62,1
Bott på Åland i			
	0-9 år	23	5,4
	10-19 år	30	7,0
	20 år eller mera	68	15,9
	Född på Åland	306	71,7
Totalt		427	100,0

MEDIAVANOR

Tabell 3 MEDELPOÄNG FÖR DE OLIKA GRUPPERNA AV TV, RADIO ETC

	Internatio- nella	Åländsk a	Finska	Finlands- svenska	Riks- svenska
TV	1,1	0,3	0,5	1,0	2,7
Radio	0,2	2,1	0,2	1,2	1,7
Tidningar	0,2	2,6	0,2	1,1	1,2
Internet	0,7	0,4	0,2	0,1	0,7

Tabell 4 FÖRDELNING PÅ PLACERINGAR FÖR VARJE ENSKILT MEDIUM

		Procent av alla svarande		
		1:a	2:a	3:e
Internationella	TV	8,2	32,6	11,9
	Radio	2,1	2,1	4,4
	Tidningar	1,9	2,3	9,8
	Internet	15,5	9,4	4,9
Åländska	TV	0,7	4,2	14,3
	Radio	44,7	27,4	9,8
	Tidningar	73,5	10,5	5,4
	Internet	4,4	4,9	11,9
Finska	TV	3,7	8,0	17,1
	Radio	3,5	3,5	5,9
	Tidningar	1,6	4,4	6,3
	Internet	2,6	3,0	3,7
Finlandssvenska	TV	2,3	28,6	30,2
	Radio	13,1	20,1	34,2
	Tidningar	7,0	29,5	22,2
	Internet	1,4	2,3	2,1
Rikssvenska	TV	76,3	13,1	2,6
	Radio	26,2	33,5	19,4
	Tidningar	6,6	36,1	26,0
	Internet	12,2	12,4	4,9

Tabell 5 SAMBAND MELLAN MEDIAVANOR OCH BAKGRUNDSVARIABLER

5a Födelseort

			Marie- hamn	Lands- bygden	Skär- gården	Finland	Sverige	Totalt
Internationella	TV	***	1,5	1,0	0,6	0,9	1,1	1,0
	Radio		0,2	0,1	0,0	0,2	0,4	0,2
	Tidningar		0,3	0,2	0,1	0,2	0,4	0,2
	Internet	***	1,3	0,6	0,2	0,6	0,9	0,7
Äländska	TV	**	0,2	0,4	0,2	0,0	0,3	0,3
	Radio	***	2,3	2,2	2,2	1,7	1,9	2,1
	Tidningar	**	2,7	2,7	2,7	2,3	2,5	2,6
	Internet	**	0,7	0,4	0,1	0,3	0,3	0,4
Finska	TV	***	0,4	0,2	0,5	1,0	0,1	0,5
	Radio	***	0,1	0,1	0,0	0,6	0,1	0,2
	Tidningar	***	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,2
	Internet	**	0,2	0,1	0,0	0,4	0,2	0,2
Finlandssvenska	TV	*	0,7	1,0	1,2	0,9	0,9	1,0
	Radio	***	0,9	1,1	1,3	1,5	0,8	1,2
	Tidningar	**	0,9	0,9	1,1	1,4	1,0	1,1
	Internet		0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1
Rikssvenska	TV	***	2,9	2,8	2,6	2,4	2,4	2,7
	Radio	**	2,0	1,7	1,6	1,4	2,1	1,7
	Tidningar	***	1,5	1,3	1,1	0,9	1,4	1,2
	Internet	***	1,3	0,7	0,0	0,5	0,9	0,7
Antal			80	160	57	97	23	417

5b Kön

			Kvinnor	Män	Totalt
Internationella	TV	***	0,9	1,2	1,1
	Radio		0,1	0,2	0,2
	Tidningar	*	0,2	0,3	0,2
	Internet	**	0,6	0,9	0,7
Äländska	TV		0,3	0,3	0,3
	Radio		2,1	2,1	2,1
	Tidningar		2,6	2,6	2,6
	Internet		0,3	0,4	0,4
Finska	TV		0,5	0,5	0,5
	Radio		0,3	0,2	0,2
	Tidningar		0,2	0,2	0,2
	Internet		0,2	0,2	0,2
Finlandssvenska	TV		1,0	1,0	1,0
	Radio		1,2	1,2	1,2
	Tidningar		1,1	1,0	1,1
	Internet		0,1	0,1	0,1
Rikssvenska	TV		2,6	2,7	2,7
	Radio		1,8	1,7	1,7
	Tidningar	*	1,3	1,1	1,2
	Internet		0,6	0,8	0,7
Antal			217	205	422

5c Ålder

			18-24	25-34	35-49	50-64	65 +	Totalt
Internationella	TV	***	1,8	1,5	1,1	0,7	0,7	1,1
	Radio	*	0,4	0,2	0,2	0,0	0,1	0,2
	Tidningar	***	0,6	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
	Internet	***	2,1	1,0	1,0	0,3	0,0	0,7
Åländska	TV		0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3
	Radio		1,9	2,0	2,2	2,2	1,8	2,1
	Tidningar	**	2,3	2,7	2,7	2,5	2,4	2,6
	Internet	***	0,6	0,5	0,6	0,2	0,1	0,4
Finska	TV		0,4	0,5	0,5	0,5	0,3	0,5
	Radio		0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
	Tidningar		0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
	Internet	**	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,2
Finlandssvenska	TV	***	0,6	0,8	1,0	1,1	1,1	1,0
	Radio		0,9	1,1	1,1	1,3	1,3	1,2
	Tidningar		0,8	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1
	Internet		0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1
Rikssvenska	TV	*	2,7	2,7	2,8	2,6	2,5	2,7
	Radio	***	2,1	2,0	1,9	1,4	1,5	1,7
	Tidningar	**	1,5	1,5	1,3	1,1	1,1	1,2
	Internet	***	1,5	1,0	1,0	0,3	0,0	0,7
Antal		39	66	124	112	85	426	

5d Studier utanför Åland

Endast personer födda på Åland

			Land där man studerat		Inte studerat eller arbetat utanför Åland	Totalt
			Sverige	Finland		
Internationella	TV	***	1,7	1,0	0,9	1,1
	Radio	*	0,3	0,0	0,0	0,2
	Tidningar	*	0,3	0,1	0,2	0,2
	Internet		1,6	0,8	0,5	0,7
Åländska	TV		0,2	0,3	0,3	0,3
	Radio		2,0	2,3	2,1	2,1
	Tidningar		2,6	2,7	2,5	2,6
	Internet		0,8	0,4	0,3	0,4
Finska	TV		0,2	0,5	0,3	0,5
	Radio		0,0	0,2	0,0	0,2
	Tidningar		0,0	0,2	0,0	0,2
	Internet		0,1	0,2	0,0	0,2
Finlandssvenska	TV	**	0,6	1,2	0,9	1,0
	Radio	**	0,9	1,4	1,0	1,2
	Tidningar	**	0,9	1,5	0,7	1,1
	Internet		0,0	0,2	0,0	0,1
Rikssvenska	TV		2,8	2,8	2,6	2,7
	Radio	**	2,2	1,6	1,6	1,7
	Tidningar	**	1,6	1,1	1,2	1,2
	Internet		1,4	0,9	0,6	0,7
Antal		46	57	149	427	

5e Arbetat utanför Åland

Endast personer födda på Åland

		Land där man arbetat		Inte studerat eller arbetat utanför Åland	Totalt	
		Sverige	Finland			
Internationella	TV	**	1,0	0,5	0,9	1,1
	Radio		0,1	0,0	0,0	0,2
	Tidningar	***	0,0	0,2	0,2	0,2
	Internet		0,5	0,3	0,5	0,7
Äländska	TV		0,3	0,2	0,3	0,3
	Radio		2,1	1,6	2,1	2,1
	Tidningar		2,6	2,7	2,5	2,6
	Internet		0,3	0,4	0,3	0,4
Finska	TV	***	0,2	1,2	0,3	0,5
	Radio	*	0,1	0,6	0,0	0,2
	Tidningar	***	0,0	0,5	0,0	0,2
	Internet		0,0	0,2	0,0	0,2
Finlandssvenska	TV		1,0	1,4	0,9	1,0
	Radio	*	1,0	1,7	1,0	1,2
	Tidningar	*	0,9	1,6	0,7	1,1
	Internet		0,0	0,0	0,0	0,1
Rikssvenska	TV		2,7	2,4	2,6	2,7
	Radio		1,8	1,2	1,6	1,7
	Tidningar		1,2	0,9	1,2	1,2
	Internet		0,6	0,3	0,6	0,7
Antal			67	16	149	427

Tabell 9 Medelpoäng enligt födelseort

Identitet	Marie- hamn	Lands- bygden	Skär- gården	Finland	Sverige	Totalt
Ålänning ***	3,7	3,8	3,5	2,6	2,9	3,4
Nordbo ***	2,8	2,0	2,0	2,7	2,2	2,4
Finländare ***	2,1	1,6	2,0	3,0	1,2	2,1
Finlandssvensk ***	1,6	1,3	1,7	2,7	1,0	1,7
Europé ***	1,9	1,1	1,2	1,8	1,8	1,5
Svensk ***	0,8	0,6	0,8	0,3	2,7	0,7
Finne ***	0,7	0,6	0,4	1,3	0,4	0,7
Antal	80	160	57	97	23	417

Tabell 10 Medelpoäng enligt hur länge man bott på Åland

Identitet	0-9 år	10-19 år	20 år +	Född på Åland	Totalt
Nordbo *	2,3	2,7	2,8	2,3	2,4
Finne ***	0,7	1,2	1,2	0,6	0,7
Europé **	1,6	1,9	1,9	1,3	1,5
Ålänning ***	1,7	2,5	3,1	3,7	3,4
Finländare ***	2,7	2,8	2,5	1,9	2,1
Svensk	0,8	1,0	0,7	0,7	0,7
Finlandssvensk ***	2,4	2,4	2,3	1,4	1,7
Antal	23	30	68	306	427

Tabell 11
I HUR HÖG GRAD MAN ANSER SIG HA DE OLIKA IDENTITETERNA
ENLIGT FÖDELSEORT
Procentuell fördelning

11a

Ålänning

	Födelseort			Totalt
	Åland	Finland	Sverige	
Inte alls	5,9	11,3	4,3	7,0
Liten utsträckning	0,7	12,4	13,0	4,0
Måttlig utsträckning	2,0	21,6	13,0	7,0
Stor utsträckning	10,1	20,6	30,4	13,6
Mycket stor utsträckning	81,4	34,0	39,1	68,3
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0

11b

Nordbo

	Födelseort			Totalt
	Åland	Finland	Sverige	
Inte alls	18,3	10,3	21,7	16,7
Liten utsträckning	11,8	10,3	8,7	11,3
Måttlig utsträckning	22,9	13,4	21,7	20,7
Stor utsträckning	23,5	32,0	21,7	25,4
Mycket stor utsträckning	23,5	34,0	26,1	26,1
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0

11c

Finländare

	Födelseort			Totalt
	Åland	Finland	Sverige	
Inte alls	23,9	9,3	56,5	22,3
Liten utsträckning	18,0	5,2	4,3	14,3
Måttlig utsträckning	21,9	10,3	8,7	18,5
Stor utsträckning	25,8	35,1	26,1	27,9
Mycket stor utsträckning	10,5	40,2	4,3	16,9
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0

11d

Finlandssvensk

	Födelseort			Totalt
	Åland	Finland	Sverige	
Inte alls	38,2	21,6	60,9	35,7
Liten utsträckning	13,4	5,2	4,3	11,0
Måttlig utsträckning	23,9	7,2	13,0	19,5
Stor utsträckning	16,3	20,6	13,0	17,1
Mycket stor utsträckning	8,2	45,4	8,7	16,7
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0

11e

Europé

	Födelseregion			Totalt
	Åland	Finland	Sverige	
Inte alls	35,9	19,6	21,7	31,5
Liten utsträckning	20,9	22,7	13,0	20,9
Måttlig utsträckning	24,5	36,1	39,1	27,9
Stor utsträckning	12,4	7,2	13,0	11,3
Mycket stor utsträckning	6,2	14,4	13,0	8,5
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0

11f

Svensk

	Födelseort			Totalt
	Åland	Finland	Sverige	
Inte alls	65,7	82,5	17,4	66,9
Liten utsträckning	16,0	8,2	8,7	13,8
Måttlig utsträckning	6,2	5,2	8,7	6,1
Stor utsträckning	7,2	4,1	21,7	7,3
Mycket stor utsträckning	4,9	0,0	43,5	5,9
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0

11g

Finne

	Födelseort			Totalt
	Åland	Finland	Sverige	
Inte alls	69,2	45,4	87,0	64,7
Liten utsträckning	12,5	18,6	0,0	13,2
Måttlig utsträckning	11,8	15,5	4,3	12,2
Stor utsträckning	5,2	8,2	4,3	5,9
Mycket stor utsträckning	1,3	12,4	4,3	4,0
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell 12
HUR MAN PLACERAR OLIKA IDENTITETER I FÖRHÅLLANDE TILL
'ÅLÄNNING' ENLIGT FÖDELSEORT
Procentuell fördelning

12a

Födda på Åland

	Högre än ålänning	Lika som ålänning	Lägre än ålänning	Summa
Nordbo	3,3	28,1	68,6	100,0
Finländare	4,2	13,1	82,7	100,0
Finlandssvensk	2,3	13,7	84,0	100,0
Europé	2,6	11,1	86,3	100,0
Svensk	1,3	10,1	88,6	100,0
Finne	0,7	8,2	91,1	100,0

12b

Födda i Finland

	Högre än ålänning	Lika som ålänning	Lägre än ålänning	Summa
Nordbo	34,0	36,1	29,9	100,0
Finländare	45,4	26,8	27,8	100,0
Finlandssvensk	36,1	29,9	34,0	100,0
Europé	19,6	23,7	56,7	100,0
Svensk	0,0	12,4	87,6	100,0
Finne	18,6	15,5	66,0	100,0

12c

Födda i Sverige

	Högre än ålänning	Lika som ålänning	Lägre än ålänning	Summa
Nordbo	8,7	39,1	52,2	100,0
Finländare	4,3	13,0	82,6	100,0
Finlandssvensk	13,0	4,3	82,6	100,0
Europé	4,3	26,1	69,6	100,0
Svensk	26,1	39,1	34,8	100,0
Finne	0,0	8,7	91,3	100,0

12e

Totalt

	Högre än ålänning	Lika som ålänning	Lägre än ålänning	Summa
Nordbo	10,6	30,5	58,9	100,0
Finländare	13,6	16,2	70,2	100,0
Finlandssvensk	10,6	16,9	72,5	100,0
Europé	6,6	14,8	78,6	100,0
Svensk	2,3	12,2	85,4	100,0
Finne	4,7	9,9	85,4	100,0

12f

Inflyttade totalt

	Högre än ålänning	Lika som ålänning	Lägre än ålänning	Summa
Nordbo	29,2	36,7	34,2	100,0
Finländare	37,5	24,2	38,3	100,0
Finlandssvensk	31,7	25,0	43,3	100,0
Europé	16,7	24,2	59,2	100,0
Svensk	5,0	17,5	77,5	100,0
Finne	15,0	14,2	70,8	100,0

Tabell 13 Medelpoäng enligt bostadsort

Identitet	Mariehamn	Landsbygden	Skärgården	Totalt
Ålänning *	3,3	3,5	2,9	3,4
Nordbo **	2,6	2,3	1,7	2,4
Finländare *	2,3	1,9	1,8	2,1
Finlandssvensk	1,9	1,6	1,6	1,7
Europé ***	1,7	1,3	0,9	1,5
Svensk	0,7	0,7	0,8	0,7
Finne	0,8	0,7	0,7	0,7
Antal	179	211	37	427

Tabell 14 Medelpoäng enligt modersmål

Identitet	Svenska	Finska	Totalt
Ålänning ***	3,5	2,4	3,4
Nordbo	2,4	2,4	2,4
Finländare ***	2,0	3,0	2,1
Finlandssvensk *	1,8	0,9	1,7
Europé	1,4	1,9	1,5
Svensk **	0,8	0,0	0,7
Finne ***	0,6	2,3	0,7
Antal	400	25	425

Tabell 15 Medelpoäng enligt ålder

Identitet	18-24	25-34	35-49	50-64	65+	Totalt
Ålänning	3,4	3,3	3,4	3,3	3,6	3,4
Nordbo **	2,7	2,6	2,5	2,3	1,9	2,4
Finländare **	2,2	2,3	2,2	2,2	1,5	2,1
Finlandssvensk	1,6	1,8	1,8	1,8	1,5	1,7
Europé ***	1,9	1,8	1,6	1,3	1,1	1,5
Svensk	0,8	0,7	0,6	0,7	0,8	0,7
Finne ***	1,3	1,0	0,7	0,6	0,5	0,7
Antal	39	66	124	112	85	426

Tabell 16 Medelpoäng enligt kön

Identitet	Kvinna	Man	Totalt
Nordbo	2,4	2,3	2,4
Finne	0,8	0,7	0,7
Europé	1,4	1,5	1,5
Ålänning	3,4	3,4	3,4
Finländare	2,2	2,0	2,1
Svensk	0,7	0,8	0,7
Finlandssvensk	1,8	1,7	1,7
Antal	217	205	422

Tabell 17 Medelpoäng enligt var man studerat utanför Åland

Endast personer födda på Åland

Identitet	Land där man studerat		Inte studerat eller arbetat utanför Åland	Totalt
	Sverige	Finland		
Ålänning	3,5	3,7	3,7	3,4
Nordbo	2,8	2,5	2,1	2,4
Finländare	1,9	2,5	1,6	2,1
Finlandssvensk	1,2	1,8	1,4	1,7
Europé	1,8	1,7	1,1	1,5
Svensk	1,0	0,6	0,6	0,7
Finne	0,8	0,6	0,6	0,7
Antal	46	57	149	427

Inga signifikanta skillnader mellan studieorterna

Tabell 18 Medelpoäng enligt var man arbetat utanför Åland

Endast personer födda på Åland

Identitet	Land där man arbetat		Inte studerat eller arbetat utanför Åland	Totalt
	Sverige	Finland		
Ålänning	3,3	3,6	3,7	3,4
Nordbo	2,1	2,1	2,1	2,4
Finländare	1,8	2,1	1,6	2,1
Finlandssvensk	1,4	1,3	1,4	1,7
Europé	1,4	1,6	1,1	1,5
Svensk	0,8	0,4	0,6	0,7
Finne	0,5	0,2	0,6	0,7
Antal	67	16	149	427

Inga signifikanta skillnaderna mellan arbetsorterna

Tabell 19

MEDIAVANOR I FÖRHÅLLANDE TILL IDENTITET

Medelpoäng för de olika medierna enligt i hur hög grad man anser sig ha de olika identiteterna. Maxpoäng = 3.

19a
Nordbo

			I liten	I måttlig	I stor	I mycket	
		Inte	utsträck-	utsträck-	utsträck-	stor	Totalt
		alls	ning	ning	ning	utsträck-	
						ning	
Internationella	TV	0,7	0,9	1,2	1,2	1,0	1,1
	radio	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2
	tidningar	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
	internet *	0,3	0,7	0,7	1,0	0,8	0,7
Åländska	TV	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
	radio	2,0	2,2	2,1	2,1	2,0	2,1
	tidningar **	2,2	2,7	2,7	2,7	2,5	2,6
	internet *	0,1	0,3	0,4	0,5	0,4	0,4
Finska	TV	0,3	0,5	0,4	0,4	0,6	0,5
	radio	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
	tidningar	0,1	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
	internet	0,0	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
Finlandssvenska	TV	0,9	1,2	1,0	1,0	0,9	1,0
	radio	0,9	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2
	tidningar ***	0,5	1,2	1,0	1,3	1,1	1,1
	internet	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Rikssvenska	TV *	2,4	2,7	2,7	2,7	2,8	2,7
	radio **	1,3	1,7	1,8	1,9	1,8	1,7
	tidningar	1,0	1,1	1,4	1,2	1,3	1,2
	internet ***	0,2	0,6	0,6	1,0	0,8	0,7
Antal		71	48	88	109	111	427

19b
Finne

			I liten	I måttlig	I stor	I mycket	
		Inte	utsträck-	utsträck-	utsträck-	stor	Totalt
		alls	ning	ning	ning	utsträck-	
						ning	
Internationella	TV	1,0	1,2	1,1	0,9	1,1	1,1
	radio	0,1	0,2	0,1	0,2	0,4	0,2
	tidningar	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
	internet	0,6	0,9	0,9	1,0	0,6	0,7
Åländska	TV	0,3	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3
	radio	2,1	2,1	2,2	2,0	1,5	2,1
	tidningar *	2,6	2,6	2,7	2,6	1,9	2,6
	internet	0,3	0,5	0,4	0,6	0,0	0,4
Finska	TV ***	0,3	0,4	0,8	0,8	1,3	0,5
	radio ***	0,1	0,3	0,4	0,5	1,2	0,2
	tidningar ***	0,1	0,2	0,2	0,5	1,1	0,2
	internet	0,1	0,2	0,4	0,3	0,2	0,2
Finlandssvenska	TV	0,9	1,2	1,1	1,0	0,8	1,0
	radio	1,1	1,4	1,3	1,4	1,0	1,2
	tidningar *	1,0	1,2	1,4	0,9	1,3	1,1
	internet	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0	0,1
Rikssvenska	TV ***	2,7	2,7	2,8	3,0	1,6	2,7
	radio ***	1,8	1,6	1,9	1,8	0,7	1,7
	tidningar **	1,2	1,3	1,3	1,7	0,6	1,2
	internet *	0,7	0,6	1,1	0,6	0,2	0,7
Antal		277	56	52	25	17	427

19c
Europé

			I mycket					
			I liten	I måttlig	I stor	stor		
			utsträck-	utsträck-	utsträck-	utsträck-		
			ning	ning	ning	ning		
			Inte					
			alls					
								Totalt
Internationella	TV	**	0,8	1,1	1,2	1,1	1,2	1,1
	radio		0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,2
	tidningar		0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2
	internet	***	0,2	0,8	1,0	0,9	1,1	0,7
Åländska	TV		0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
	radio		2,1	2,2	2,1	2,1	1,8	2,1
	tidningar		2,4	2,8	2,6	2,6	2,5	2,6
	internet	***	0,2	0,3	0,5	0,5	0,5	0,4
Finska	TV		0,3	0,5	0,4	0,5	0,7	0,5
	radio		0,1	0,3	0,3	0,2	0,4	0,2
	tidningar	*	0,1	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
	internet	**	0,1	0,2	0,2	0,2	0,5	0,2
Finlandssvenska	TV		1,0	1,2	0,9	1,0	0,9	1,0
	radio		1,1	1,3	1,1	1,1	1,3	1,2
	tidningar		0,9	1,1	1,1	1,1	1,2	1,1
	internet		0,1	0,2	0,1	0,0	0,2	0,1
Rikssvenska	TV		2,5	2,8	2,7	2,8	2,7	2,7
	radio	***	1,4	1,8	1,9	1,9	2,0	1,7
	tidningar		1,1	1,3	1,4	1,1	1,4	1,2
	internet	***	0,2	0,8	0,9	0,9	1,1	0,7
Antal			134	90	119	48	36	427

19d
Ålänning

			I mycket					
			I liten	I måttlig	I stor	stor		
			utsträck-	utsträck-	utsträck-	utsträck-		
			ning	ning	ning	ning		
			Inte					
			alls					
								Totalt
Internationella	TV		1,0	0,9	0,8	1,1	1,1	1,1
	radio		0,1	0,4	0,0	0,1	0,2	0,2
	tidningar		0,1	0,5	0,2	0,3	0,2	0,2
	internet		0,6	0,5	0,8	1,0	0,7	0,7
Åländska	TV		0,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3
	radio	*	1,9	1,3	2,1	2,1	2,1	2,1
	tidningar	***	1,8	2,2	2,5	2,6	2,7	2,6
	internet		0,0	0,5	0,4	0,3	0,4	0,4
Finska	TV	***	0,7	1,1	1,1	0,6	0,3	0,5
	radio	***	0,6	0,6	0,6	0,4	0,1	0,2
	tidningar	***	0,5	0,6	0,7	0,4	0,1	0,2
	internet	*	0,2	0,4	0,2	0,4	0,1	0,2
Finlandssvenska	TV		0,7	0,7	0,9	1,2	1,0	1,0
	radio		0,8	1,2	1,4	1,3	1,2	1,2
	tidningar		1,0	1,3	1,1	1,1	1,0	1,1
	internet	*	0,1	0,0	0,4	0,2	0,1	0,1
Rikssvenska	TV	***	2,0	2,3	2,6	2,7	2,8	2,7
	radio	*	1,1	1,4	1,5	1,6	1,8	1,7
	tidningar	***	0,6	0,5	0,8	1,3	1,4	1,2
	internet	*	0,1	0,2	0,7	0,9	0,7	0,7
Antal			30	17	30	58	292	427

19e

Finländare

				I liten	I måttlig	I stor	I mycket	
			Inte	utsträck-	utsträck-	utsträck-	stor	
			alls	ning	ning	ning	utsträck-	Totalt
							ning	
Internationella	TV		1,1	1,3	1,1	1,1	0,8	1,1
	radio		0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
	tidningar		0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2
	internet		0,5	0,8	0,7	0,8	0,8	0,7
Åländska	TV		0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,3
	radio	*	1,9	2,0	2,4	2,2	1,8	2,1
	tidningar	**	2,4	2,7	2,8	2,6	2,3	2,6
	internet		0,3	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4
Finska	TV	***	0,2	0,2	0,4	0,5	1,0	0,5
	radio	***	0,1	0,1	0,2	0,3	0,5	0,2
	tidningar	***	0,1	0,1	0,2	0,2	0,5	0,2
	internet	***	0,0	0,1	0,2	0,2	0,5	0,2
Finlandssvenska	TV		0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,0
	radio	***	0,7	1,1	1,2	1,3	1,5	1,2
	tidningar	***	0,5	1,0	1,0	1,4	1,4	1,1
	internet		0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
Rikssvenska	TV	**	2,5	2,8	2,9	2,7	2,5	2,7
	radio	**	1,7	2,2	1,7	1,7	1,5	1,7
	tidningar	*	1,4	1,3	1,3	1,2	0,9	1,2
	internet		0,5	1,0	0,7	0,8	0,5	0,7
Antal			96	61	79	119	72	427

19f

Svensk

				I liten	I måttlig	I stor	I mycket	
			Inte	utsträck-	utsträck-	utsträck-	stor	
			alls	ning	ning	ning	utsträck-	Totalt
							ning	
Internationella	TV		1,0	1,1	1,4	1,4	1,2	1,1
	radio	***	0,1	0,2	0,2	0,5	0,3	0,2
	tidningar		0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
	internet		0,7	1,1	0,9	0,7	0,5	0,7
Åländska	TV		0,3	0,2	0,1	0,4	0,3	0,3
	radio		2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,1
	tidningar		2,6	2,7	2,7	2,7	2,4	2,6
	internet		0,3	0,4	0,6	0,5	0,3	0,4
Finska	TV	***	0,6	0,3	0,2	0,1	0,2	0,5
	radio		0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,2
	tidningar	**	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2
	internet		0,2	0,2	0,0	0,0	0,1	0,2
Finlandssvenska	TV		1,0	1,1	0,9	0,9	0,8	1,0
	radio		1,2	1,3	1,0	1,0	0,9	1,2
	tidningar		1,1	1,3	1,0	1,0	0,7	1,1
	internet		0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1
Rikssvenska	TV	*	2,6	2,9	2,6	2,8	2,5	2,7
	radio	***	1,6	2,0	2,0	2,2	1,9	1,7
	tidningar	*	1,2	1,4	1,0	1,6	1,5	1,2
	internet		0,6	1,0	0,7	0,7	0,9	0,7
Antal			286	59	26	31	25	427

19g

Finlandssvensk

				I liten	I måttlig	I stor	I mycket	
			Inte	utsträck-	utsträck-	utsträck-	stor	
			alls	ning	ning	ning	utsträck-	Totalt
							ning	
Internationella	TV	*	1,1	1,2	1,3	1,0	0,8	1,1
	radio		0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2
	tidningar		0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
	internet		0,8	0,9	0,9	0,5	0,5	0,7
Åländska	TV	**	0,3	0,1	0,4	0,2	0,1	0,3
	radio	*	2,0	2,2	2,3	2,2	1,8	2,1
	tidningar		2,5	2,7	2,7	2,7	2,5	2,6
	internet		0,3	0,5	0,5	0,3	0,3	0,4
Finska	TV	***	0,3	0,5	0,3	0,4	1,0	0,5
	radio		0,2	0,4	0,2	0,2	0,3	0,2
	tidningar	*	0,2	0,2	0,1	0,1	0,4	0,2
	internet		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Finlandssvenska	TV	***	0,8	0,9	1,0	1,3	1,1	1,0
	radio	***	0,8	1,0	1,2	1,5	1,8	1,2
	tidningar	***	0,7	1,1	1,1	1,4	1,4	1,1
	internet	*	0,1	0,0	0,2	0,3	0,1	0,1
Rikssvenska	TV	**	2,6	2,8	2,8	2,8	2,5	2,7
	radio		1,7	2,0	1,9	1,6	1,5	1,7
	tidningar		1,3	1,4	1,3	1,1	1,1	1,2
	internet	*	0,8	0,8	0,9	0,5	0,4	0,7
Antal			153	47	83	73	71	427

FAKTORER MED BETYDELSE FÖR IDENTITETEN

Tabell 20

Faktor	Medelpoäng
Det svenska språket	3,4
Hembygdsrätten	3,2
Naturmiljön	3,2
Självstyrelsen	3,1
De egna symbolerna	2,7
Den åländska historien	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,7
Den åländska kulturen	2,7
Demilitariseringen	2,6
Värnpliktsbefrielsen	2,4
Kulturmiljön	2,4
Den åländska dialekten	2,3
Åländska släkttrötter	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	2,0
Kyrklig aktivitet	1,2

Tabell 21 Fördelning på de olika klasserna

Procent

	Ingen betydelse	Liten betydelse	Måttlig betydelse	Stor betydelse	Mycket stor betydelse	Totalt
Det svenska språket	6,1	1,6	7,0	21,1	64,2	100,0
Hembygdsrätten	8,2	3,7	10,5	19,7	57,8	100,0
Naturmiljön	9,1	2,3	8,7	25,3	54,6	100,0
Självstyrelsen	8,4	5,2	9,8	22,5	54,1	100,0
De egna symbolerna	17,6	4,2	13,8	22,2	42,2	100,0
Den åländska historien	10,5	6,1	19,7	33,5	30,2	100,0
Sjöfartstraditionerna	11,7	7,3	16,6	31,4	33,0	100,0
Den åländska kulturen	10,5	5,4	25,8	29,7	28,6	100,0
Demilitariseringen	15,9	8,4	14,8	22,2	38,6	100,0
Värnpliktsbefrielsen	20,4	9,4	17,1	17,3	35,8	100,0
Kulturmiljön	15,3	7,3	23,7	31,2	22,5	100,0
Den åländska dialekten	18,5	11,9	20,6	21,3	27,6	100,0
Åländska släkttrötter	21,1	10,5	21,5	23,4	23,4	100,0
Möjligh. till samh.engagemang	26,0	9,1	26,5	23,9	14,5	100,0
Kyrklig aktivitet	37,5	23,7	24,6	7,7	6,6	100,0

Tabell 22 Medelpoäng enligt födelseort

Faktor	Marie- hamn	Lands- bygden	Skär- gården	Finland	Sverige	Totalt
Det svenska språket	3,5	3,5	3,2	3,2	3,5	3,4
Hembygdsrätten *	3,4	3,4	3,3	2,9	2,9	3,2
Naturmiljön	3,3	3,1	3,0	3,3	3,5	3,2
Självstyrelsen ***	3,4	3,4	3,1	2,6	3,2	3,1
De egna symbolerna	2,9	2,8	2,6	2,5	2,6	2,7
Den åländska historien	2,9	2,8	2,7	2,4	2,7	2,7
Sjöfartstraditionerna *	3,1	2,7	2,6	2,4	2,7	2,7
Den åländska kulturen	2,8	2,7	2,5	2,5	2,6	2,6
Demilitariseringen **	2,9	2,8	2,4	2,1	2,7	2,6
Värnpliktsbefrielsen ***	2,7	2,8	2,4	1,6	2,2	2,4
Kulturmiljön	2,5	2,3	2,3	2,5	2,7	2,4
Den åländska dialekten ***	2,6	2,6	2,6	1,6	1,5	2,3
Åländska släkttrötter ***	2,5	2,5	2,5	1,4	1,8	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	2,0	1,9	1,8	1,9	2,4	1,9
Kyrklig aktivitet *	0,9	1,4	1,4	1,2	1,0	1,2
Antal	80	160	57	97	23	417

Tabell 23 Medelpoäng enligt hur länge man bott på Åland

Faktor	0-9 år	10-19 år	20 år +	Född på Åland	Totalt
Det svenska språket	3,2	3,3	3,3	3,5	3,4
Hembygdsrätten ***	2,7	2,6	3,0	3,3	3,2
Naturmiljön	3,5	3,3	3,4	3,1	3,2
Självstyrelsen ***	2,6	2,7	2,7	3,3	3,1
De egna symbolerna *	2,0	2,3	2,8	2,8	2,7
Den åländska historien **	2,1	2,4	2,6	2,8	2,7
Sjöfartstraditionerna *	2,3	2,3	2,6	2,8	2,7
Den åländska kulturen	2,3	2,5	2,5	2,7	2,7
Demilitariseringen **	2,1	2,1	2,4	2,8	2,6
Värnpliktsbefrielsen ***	1,2	1,4	2,0	2,7	2,4
Kulturmiljön	2,2	2,4	2,7	2,4	2,4
Den åländska dialekten ***	1,5	1,4	1,7	2,6	2,3
Åländska släkttrötter ***	1,0	1,3	1,7	2,5	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	1,7	1,9	2,1	1,9	2,0
Kyrklig aktivitet	0,6	1,3	1,2	1,3	1,2
Antal	23	30	68	306	427

Tabell 24 Medelpoäng enligt bostadsort

Faktor	Mariehamn	Landsbygder	Skärgården	Totalt
Det svenska språket ***	3,5	3,4	2,8	3,4
Hembygdsrätten	3,1	3,3	3,2	3,2
Naturmiljön	3,2	3,2	2,9	3,2
Självstyrelsen	3,1	3,3	2,9	3,1
De egna symbolerna	2,7	2,8	2,6	2,7
Den åländska historien	2,7	2,8	2,6	2,7
Sjöfartstraditionerna *	2,8	2,8	2,0	2,7
Den åländska kulturen *	2,6	2,8	2,2	2,7
Demilitariseringen	2,6	2,7	2,3	2,6
Värnpliktsbefrielsen *	2,3	2,6	2,0	2,4
Kulturmiljön	2,4	2,5	2,0	2,4
Den åländska dialekten	2,2	2,5	2,4	2,3
Åländska släkttrötter	2,1	2,3	1,9	2,2
Möjligh. till samh.engagemang *	2,1	2,0	1,3	2,0
Kyrklig aktivitet	1,1	1,3	1,2	1,2
Antal	179	211	37	427

Tabell 25 Medelpoäng enligt modersmål

Faktor	Svenska	Finska	Totalt
Det svenska språket ***	3,5	2,4	3,4
Hembygdsrätten *	3,3	2,6	3,2
Naturmiljön	3,1	3,6	3,2
Självstyrelsen ***	3,2	1,8	3,1
De egna symbolerna	2,8	2,4	2,7
Den åländska historien *	2,8	2,0	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,7	2,3	2,7
Den åländska kulturen	2,7	2,3	2,6
Demilitariseringen	2,7	2,1	2,6
Värnpliktsbefrielsen **	2,5	1,4	2,4
Kulturmiljön	2,4	2,6	2,4
Den åländska dialekten **	2,3	1,4	2,3
Åländska släkttrötter ***	2,2	1,0	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	2,0	1,6	2,0
Kyrklig aktivitet *	1,3	0,8	1,2
Antal	400	25	425

Tabell 26 Medelpoäng enligt ålder

Faktor	18-24	25-34	35-49	50-64	65+	Totalt
Det svenska språket	3,2	3,5	3,6	3,4	3,3	3,4
Hembygdsrätten	3,2	3,3	3,2	3,2	3,2	3,2
Naturmiljön	3,4	3,3	3,3	3,2	2,9	3,2
Självstyrelsen	2,8	3,3	3,2	3,1	3,2	3,2
De egna symbolerna	2,7	2,6	2,8	2,7	2,7	2,7
Den åländska historien	2,5	2,7	2,9	2,9	2,5	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,7	2,9	2,8	2,7	2,4	2,7
Den åländska kulturen	2,5	2,5	2,8	2,6	2,7	2,7
Demilitariseringen	2,7	2,9	2,8	2,5	2,4	2,6
Värnpliktsbefrielsen	2,5	2,4	2,4	2,4	2,5	2,4
Kulturmiljön **	2,1	2,3	2,7	2,6	2,1	2,4
Den åländska dialekten	2,1	2,4	2,4	2,1	2,5	2,3
Åländska släkttrötter	2,0	2,1	2,2	2,3	2,3	2,2
Möjligh. till samh.engagemang *	1,6	1,8	2,2	2,1	1,7	2,0
Kyrklig aktivitet ***	0,7	1,0	1,1	1,3	1,8	1,2
Antal	39	66	124	112	85	426

Tabell 27 Medelpoäng enligt kön

Faktor	Kvinna	Man	Totalt
Det svenska språket	3,4	3,4	3,4
Hembygdsrätten	3,2	3,2	3,2
Naturmiljön **	3,4	3,0	3,2
Självstyrelsen	3,2	3,1	3,1
De egna symbolerna	2,8	2,7	2,7
Den åländska historien	2,8	2,6	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,6	2,8	2,7
Den åländska kulturen *	2,8	2,5	2,7
Demilitariseringen	2,7	2,6	2,6
Värnpliktsbefrielsen	2,3	2,6	2,4
Kulturmiljön ***	2,6	2,2	2,4
Den åländska dialekten	2,4	2,2	2,3
Åländska släkttrötter	2,3	2,2	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	2,0	1,9	2,0
Kyrklig aktivitet ***	1,5	1,0	1,2
Antal	217	205	422

Tabell 28 Medelpoäng enligt var man studerat utanför Åland

Endast personer födda på Åland

Faktor	Land där man studerat		Inte studerat utanför Åland	Totalt
	Finland	Sverige		
Det svenska språket	3,3	3,5	3,4	3,4
Hembygdsrätten	3,1	3,3	3,3	3,2
Naturmiljön *	3,0	3,5	3,0	3,2
Självstyrelsen	3,3	3,3	3,2	3,1
De egna symbolerna	2,5	2,9	2,7	2,7
Den åländska historien	2,8	3,0	2,7	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,5	3,0	2,8	2,7
Den åländska kulturen	2,6	2,7	2,6	2,7
Demilitariseringen *	2,5	3,1	2,8	2,6
Värnpliktsbefrielsen	2,4	2,7	2,9	2,4
Kulturmiljön	2,4	2,7	2,2	2,4
Den åländska dialekten	2,3	2,4	2,7	2,3
Åländska släkttrötter	2,5	2,5	2,4	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	2,0	2,2	1,7	2,0
Kyrklig aktivitet **	1,1	0,9	1,3	1,2
Antal	57	46	149	427

OBS Signifikansen gäller skillnaden mellan studiorter, inte i förhållande till dem som

ej studerat eller arbetat utanför Åland

Tabell 29 Medelpoäng enligt var man arbetat utanför Åland
Endast personer födda på Åland

Faktor	Land där man arbetat		Inte studerat utanför Åland	Totalt
	Finland	Sverige		
Det svenska språket	3,1	3,4	3,4	3,4
Hembygdsrätten	2,9	3,2	3,3	3,2
Naturmiljön	3,2	3,2	3,0	3,2
Självstyrelsen	2,8	3,4	3,2	3,1
De egna symbolerna	2,7	2,8	2,7	2,7
Den åländska historien	2,2	2,9	2,7	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,3	2,8	2,8	2,7
Den åländska kulturen	2,6	2,7	2,6	2,7
Demilitariseringen	2,2	2,8	2,8	2,6
Värnpliktsbefrielsen	2,1	2,5	2,9	2,4
Kulturmiljön	2,4	2,5	2,2	2,4
Den åländska dialekten	2,1	2,4	2,7	2,3
Åländska släkttrötter	2,8	2,3	2,4	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	2,1	1,9	1,7	2,0
Kyrklig aktivitet	0,9	1,2	1,3	1,2
Antal	16	67	149	427

OBS Signifikansen gäller skillnaden mellan studiorter, inte i förhållande till dem som ej studerat eller arbetat utanför Åland

Tabell 30 DE OLIKA FAKTORERNAS BETYDELSE I FÖRHÅLLANDE TILL I HUR HÖG GRAD MAN UPPFATTAR SIG HA DE OLIKA IDENTITETERNA

Medelpoäng för de olika faktorerna enligt i hur hög grad man anser sig ha

30a do olika identiteterna. Maxpoäng = 4

Nordbo

	Inte alls	I liten utsträckning	I måttlig utsträckning	I stor utsträckning	I mycket stor utsträckning	Totalt
Det svenska språket ***	3,0	3,3	3,5	3,5	3,6	3,4
Hembygdsrätten	3,0	3,2	3,4	3,1	3,3	3,2
Naturmiljön ***	2,6	3,1	3,3	3,3	3,5	3,2
Självstyrelsen	2,9	3,2	3,1	3,2	3,3	3,2
De egna symbolerna *	2,2	2,8	3,0	2,8	2,7	2,7
Den åländska historien ***	2,0	2,6	2,8	2,9	3,0	2,7
Sjöfartstraditionerna ***	2,1	2,4	2,8	2,9	3,1	2,7
Den åländska kulturen **	2,2	2,5	2,6	2,8	2,8	2,7
Demilitariseringen ***	1,8	2,4	2,8	2,7	3,0	2,7
Värnpliktsbefrielsen	2,1	2,2	2,6	2,5	2,6	2,5
Kulturmiljön ***	1,5	2,3	2,4	2,7	2,8	2,4
Den åländska dialekten	2,1	2,3	2,4	2,2	2,5	2,3
Åländska släktrötter *	1,7	1,9	2,3	2,4	2,4	2,2
Möjligh. till samh.engagemang ***	1,3	1,9	2,0	2,2	2,1	2,0
Kyrklig aktivitet	1,1	1,1	1,4	1,3	1,3	1,2
Antal	71	48	88	109	111	427

30b

Finne

	Inte alls	I liten utsträckning	I måttlig utsträckning	I stor utsträckning	I mycket stor utsträckning	Totalt
Det svenska språket ***	3,5	3,4	3,4	3,1	2,6	3,4
Hembygdsrätten ***	3,4	3,1	3,1	3,2	2,0	3,2
Naturmiljön	3,1	3,4	3,1	3,7	3,3	3,2
Självstyrelsen ***	3,3	3,1	3,0	2,9	1,9	3,2
De egna symbolerna	2,8	2,6	2,6	2,6	2,2	2,7
Den åländska historien	2,8	2,6	2,7	2,8	2,4	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,7	2,9	2,8	3,0	2,6	2,7
Den åländska kulturen	2,7	2,5	2,5	2,8	2,3	2,7
Demilitariseringen *	2,7	2,8	2,5	3,2	1,8	2,7
Värnpliktsbefrielsen **	2,6	2,4	2,2	2,4	1,2	2,5
Kulturmiljön	2,4	2,3	2,5	2,7	3,0	2,4
Den åländska dialekten	2,4	2,1	2,4	2,2	1,9	2,3
Åländska släktrötter	2,3	1,9	2,4	2,1	1,8	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	2,0	1,9	2,0	1,9	1,6	2,0
Kyrklig aktivitet	1,3	1,3	1,2	1,2	0,9	1,2
Antal	277	56	52	25	17	427

30c

Europé

		I liten utsträck- ning	I måttlig utsträck- ning	I stor utsträck- ning	I mycket stor utsträck- ning	Totalt
Det svenska språket	3,3	3,4	3,5	3,7	3,6	3,4
Hembygdsrätten *	3,2	3,3	3,1	3,7	3,0	3,2
Naturmiljön ***	2,8	3,2	3,5	3,5	3,4	3,2
Självstyrelsen	3,0	3,2	3,2	3,4	3,0	3,2
De egna symbolerna	2,5	2,8	2,8	2,8	3,1	2,7
Den åländska historien ***	2,4	2,9	2,9	3,1	2,6	2,7
Sjöfartstraditionerna ***	2,2	2,9	2,9	3,1	2,8	2,7
Den åländska kulturen *	2,4	2,7	2,7	3,0	2,9	2,7
Demilitariseringen **	2,2	2,9	2,8	3,0	2,6	2,7
Värnpliktsbefrielsen	2,3	2,6	2,4	2,9	2,3	2,5
Kulturmiljön ***	2,0	2,6	2,5	2,9	2,9	2,4
Den åländska dialekten	2,5	2,1	2,3	2,6	2,0	2,3
Åländska släkttrötter	2,1	2,1	2,3	2,7	2,2	2,2
Möjligh. till samh.engagemang **	1,6	2,1	2,0	2,1	2,3	2,0
Kyrklig aktivitet	1,3	1,2	1,1	1,4	1,2	1,2
Antal	134	90	119	48	36	427

30d

Ålännning

		I liten utsträck- ning	I måttlig utsträck- ning	I stor utsträck- ning	I mycket stor utsträck- ning	Totalt
Det svenska språket ***	2,9	2,7	3,1	3,1	3,6	3,4
Hembygdsrätten ***	2,5	2,7	2,7	2,9	3,4	3,2
Naturmiljön	3,3	2,6	3,2	3,0	3,3	3,2
Självstyrelsen ***	2,3	2,4	2,2	2,6	3,5	3,2
De egna symbolerna ***	2,2	1,8	2,5	2,3	2,9	2,7
Den åländska historien ***	2,0	2,0	2,6	2,2	2,9	2,7
Sjöfartstraditionerna ***	2,6	1,7	2,3	2,3	2,9	2,7
Den åländska kulturen ***	2,3	1,9	2,2	2,2	2,9	2,7
Demilitariseringen ***	2,0	1,8	1,8	2,2	2,9	2,7
Värnpliktsbefrielsen ***	1,9	0,8	1,3	1,9	2,8	2,5
Kulturmiljön **	1,9	1,7	2,6	2,2	2,5	2,4
Den åländska dialekten ***	2,0	0,8	1,6	1,5	2,7	2,3
Åländska släkttrötter ***	1,7	1,2	1,3	1,5	2,5	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	2,0	1,3	1,7	2,0	2,0	2,0
Kyrklig aktivitet **	1,2	0,6	0,7	1,2	1,4	1,2
Antal	30	17	30	58	292	427

30e

Finländare

	Inte alls	I liten utsträck- ning	I måttlig utsträck- ning	I stor utsträck- ning	I mycket stor utsträck- ning	Totalt
Det svenska språket	3,3	3,7	3,5	3,4	3,3	3,4
Hembygdsrätten ***	3,3	3,5	3,4	3,2	2,8	3,2
Naturmiljön *	2,9	3,3	3,1	3,3	3,4	3,2
Självstyrelsen ***	3,0	3,4	3,5	3,2	2,7	3,2
De egna symbolerna *	2,6	3,2	2,9	2,6	2,6	2,7
Den åländska historien *	2,6	3,1	2,8	2,8	2,4	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,5	3,0	2,8	2,8	2,6	2,7
Den åländska kulturen	2,5	2,9	2,8	2,6	2,6	2,7
Demilitariseringen **	2,4	3,3	2,7	2,7	2,4	2,7
Värnpliktsbefrielsen ***	2,5	3,0	2,7	2,3	1,9	2,5
Kulturmiljön	2,1	2,5	2,4	2,6	2,6	2,4
Den åländska dialekten ***	2,4	2,8	2,4	2,2	1,8	2,3
Åländska släkttrötter *	2,2	2,4	2,5	2,2	1,7	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	1,7	2,1	2,0	2,0	2,1	2,0
Kyrklig aktivitet	1,3	1,2	1,3	1,2	1,1	1,2
Antal	96	61	79	119	72	427

30f

Svensk

	Inte alls	I liten utsträck- ning	I måttlig utsträck- ning	I stor utsträck- ning	I mycket stor utsträck- ning	Totalt
Det svenska språket **	3,3	3,6	3,7	3,7	3,9	3,4
Hembygdsrätten	3,1	3,3	3,5	3,4	3,5	3,2
Naturmiljön *	3,1	3,4	3,6	3,5	3,6	3,2
Självstyrelsen *	3,0	3,3	3,5	3,6	3,3	3,2
De egna symbolerna	2,7	2,8	2,6	3,3	2,5	2,7
Den åländska historien **	2,6	2,9	2,8	3,3	3,1	2,7
Sjöfartstraditionerna	2,6	2,9	2,8	2,9	3,2	2,7
Den åländska kulturen	2,5	2,8	2,6	3,0	3,0	2,7
Demilitariseringen **	2,5	2,8	3,2	2,9	3,4	2,7
Värnpliktsbefrielsen **	2,3	2,6	3,1	2,9	2,9	2,5
Kulturmiljön	2,3	2,6	2,2	2,8	2,8	2,4
Den åländska dialekten	2,2	2,4	2,5	2,7	2,6	2,3
Åländska släkttrötter ***	2,0	2,4	2,2	2,8	3,0	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	1,9	2,1	1,8	2,4	2,2	2,0
Kyrklig aktivitet	1,2	1,3	1,3	1,5	1,6	1,2
Antal	286	59	26	31	25	427

		I liten utsträck- ning	I måttlig utsträck- ning	I stor utsträck- ning	I mycket stor utsträck- ning	Totalt
Det svenska språket	3,3	3,4	3,5	3,5	3,5	3,4
Hembygdsrätten	3,1	3,4	3,4	3,3	3,1	3,2
Naturmiljön *	2,9	3,4	3,3	3,3	3,4	3,2
Självstyrelsen *	3,1	3,3	3,4	3,3	2,8	3,2
De egna symbolerna *	2,6	3,1	3,0	2,7	2,4	2,7
Den åländska historien ***	2,5	3,0	3,1	2,8	2,4	2,7
Sjöfartstraditionerna ***	2,4	3,0	3,0	2,9	2,7	2,7
Den åländska kulturen	2,5	2,9	2,8	2,7	2,6	2,7
Demilitariseringen **	2,5	3,0	2,9	2,9	2,2	2,7
Värnpliktsbefrielsen **	2,4	2,7	2,9	2,4	2,0	2,5
Kulturmiljön *	2,2	2,7	2,6	2,6	2,5	2,4
Den åländska dialekten *	2,2	2,6	2,7	2,3	2,0	2,3
Åländska släktrötter ***	2,1	2,7	2,5	2,3	1,7	2,2
Möjligh. till samh.engagemang	1,8	2,1	2,1	2,2	1,9	2,0
Kyrklig aktivitet *	1,1	1,2	1,3	1,6	1,2	1,2
Antal	153	47	83	73	71	427

FAKTORER MED BETYDELSE FÖR ATT UTVECKLA IDENTITETEN**Tabell 31**

Faktor	Medelpoäng
Bättre kunskaper om ål hist o kultur	2,7
Ökade satsningar på åländsk kultur	2,6
Större inslag om ål samhället o självst i skolor	2,6
Förbättrad svenskundervisning för inflyttade	2,6
Utvecklad självstyrelse	2,5
Bättre kunskaper i andra språk	2,3
Möjlighet till samhällsengagemang	2,2
Utökat åländskt mediautbud	2,2
Utökade kontakter med Finland	2,1
Bättre kunskaper i finska språket	2,1
Utökade kontakter med Sverige	1,9

Tabell 32**Fördelning på olika poäng**

	Ingen	Liten	Måttlig	Stor	Mycket stor	Totalt
	betydelse	betydelse	betydelse	betydelse	betydelse	
Bättre kunskaper om ål hist o kultur	13,3	5,6	14,8	34,7	31,6	100,0
Ökade satsningar på åländsk kultur	12,9	6,3	19,7	34,4	26,7	100,0
Större inslag om ål samhället o självst i skolor	14,1	6,1	19,2	35,1	25,5	100,0
Förbättrad svenskundervisning för inflyttade	12,9	8,4	18,3	35,8	24,6	100,0
Utvecklad självstyrelse	14,1	8,7	21,1	27,6	28,6	100,0
Bättre kunskaper i andra språk	15,7	8,4	27,4	31,1	17,3	100,0
Möjlighet till samhällsengagemang	16,6	10,3	27,9	32,1	13,1	100,0
Utökat åländskt mediautbud	16,6	12,2	28,6	27,4	15,2	100,0
Utökade kontakter med Finland	15,7	12,9	30,4	30,2	10,8	100,0
Bättre kunskaper i finska språket	21,1	12,2	27,2	24,4	15,2	100,0
Utökade kontakter med Sverige	20,1	19,7	29,0	18,5	12,6	100,0

Tabell 33 Medelpoäng enligt födelseort

Faktor	Mariehamn	Landsbygden	Skärgården	Finland	Sverige	Totalt
Bättre kunskaper om ål hist o kultur	3,0	2,6	2,5	2,8	2,9	2,7
Ökade satsningar på åländsk kultur	2,7	2,6	2,3	2,6	3,0	2,6
Större inslag om ål samhället o självst i skolor	2,8	2,6	2,5	2,3	2,7	2,6
Förbättrad svenskundervisning för inflyttade	2,7	2,4	2,6	2,5	3,0	2,6
Utvecklad självstyrelse *	2,7	2,6	2,4	2,2	2,8	2,5
Bättre kunskaper i andra språk	2,5	2,3	2,2	2,2	2,5	2,3
Möjlighet till samhällsengagemang	2,3	2,1	2,2	2,2	2,8	2,2
Utökat åländskt mediautbud *	2,3	2,3	1,9	1,9	2,3	2,2
Utökade kontakter med Finland *	2,1	2,0	2,0	2,3	2,7	2,1
Bättre kunskaper i finska språket	2,2	1,8	1,9	2,3	2,4	2,0
Utökade kontakter med Sverige ***	2,1	1,9	1,7	1,4	2,9	1,9
Antal	80	160	57	97	23	417

Tabell 34 Medelpoäng enligt hur länge man bott på Åland

Faktor	0-9 år	10-19 år	20 år +	Född på Åland	Totalt
Bättre kunskaper om ål hist o kultur	2,8	2,9	2,7	2,7	2,7
Ökade satsningar på åländsk kultur	2,8	2,8	2,7	2,6	2,6
Större inslag om ål samhället o självst i skolor	2,1	2,5	2,4	2,7	2,6
Förbättrad svenskundervisning för inflyttade	2,4	2,4	2,8	2,5	2,6
Utvecklad självstyrelse *	2,4	1,9	2,4	2,6	2,5
Bättre kunskaper i andra språk	1,9	2,2	2,4	2,3	2,3
Möjlighet till samhällsengagemang	2,0	2,3	2,4	2,2	2,2
Utökat åländskt mediautbud	2,2	2,0	1,9	2,3	2,2
Utökade kontakter med Finland *	2,4	2,6	2,3	2,0	2,1
Bättre kunskaper i finska språket	2,2	2,1	2,4	2,0	2,1
Utökade kontakter med Sverige	1,8	1,7	1,6	2,0	1,9
Antal	23	30	68	306	427

Tabell 35 Medelpoäng enligt bostadsort

Faktor	Mariehamn	Landsbygden	Skärgården	Totalt
Bättre kunskaper om ål hist o kultur	2,8	2,7	2,4	2,7
Ökade satsningar på åländsk kultur	2,7	2,6	2,4	2,6
Större inslag om ål samhället o självst i skolor	2,6	2,6	2,1	2,6
Förbättrad svenskundervisning för inflyttade	2,7	2,5	2,3	2,6
Utvecklad självstyrelse *	2,4	2,7	2,2	2,5
Bättre kunskaper i andra språk	2,4	2,3	2,1	2,3
Möjlighet till samhällsengagemang	2,3	2,2	1,9	2,2
Utökat åländskt mediautbud *	2,2	2,2	1,7	2,2
Utökade kontakter med Finland	2,3	2,0	2,0	2,1
Bättre kunskaper i finska språket	2,2	1,9	2,1	2,1
Utökade kontakter med Sverige	1,9	1,9	1,6	1,9
Antal	179	211	37	427

Tabell 36 Medelpoäng enligt modersmål

Faktor	Svenska	Finska	Totalt
Bättre kunskaper om ål hist o kultur	2,7	2,5	2,7
Ökade satsningar på åländsk kultur	2,6	2,6	2,6
Större inslag om ål samhället o självst... ***	2,6	1,8	2,6
Förbättrad svenskundervisning för inflyttade	2,6	2,8	2,6
Utvecklad självstyrelse ***	2,6	1,5	2,5
Bättre kunskaper i andra språk	2,3	2,4	2,3
Möjlighet till samhällsengagemang	2,2	1,9	2,2
Utökat åländskt mediautbud	2,2	1,8	2,2
Utökade kontakter med Finland	2,1	2,3	2,1
Bättre kunskaper i finska språket	2,0	2,5	2,1
Utökade kontakter med Sverige ***	1,9	1,0	1,9
Antal	400	25	425

Tabell 37 Medelpoäng enligt ålder

Faktor	18-24	25-34	35-49	50-64	65+	Totalt
Bättre kunskaper om ål hist o kultur **	2,8	2,8	2,9	2,8	2,3	2,7
Ökade satsningar på åländsk kultur	2,4	2,6	2,7	2,7	2,5	2,6
Större inslag om ål samhället o självst i skolor	2,3	2,6	2,8	2,6	2,5	2,6
Förbättrad svenskundervisning för inflyttade	2,3	2,5	2,7	2,5	2,5	2,6
Utvecklad självstyrelse	2,2	2,5	2,7	2,6	2,4	2,5
Bättre kunskaper i andra språk	2,3	2,1	2,4	2,3	2,3	2,3
Möjlighet till samhällsengagemang ***	2,1	2,1	2,5	2,2	1,8	2,2
Utökat åländskt mediautbud	2,3	2,3	2,3	2,1	1,9	2,2
Utökade kontakter med Finland	2,1	2,2	2,2	2,0	2,1	2,1
Bättre kunskaper i finska språket	2,1	2,0	2,1	2,1	1,9	2,1
Utökade kontakter med Sverige	1,9	2,0	2,0	1,6	2,1	1,9
Antal	39	66	124	112	85	426

Tabell 38 Medelpoäng enligt kön

Faktor	Kvinna	Man	Totalt
Bättre kunskaper om ål hist o kultur	2,8	2,7	2,7
Ökade satsningar på åländsk kultur ***	2,8	2,4	2,6
Större inslag om ål samhället o självst i skolor	2,6	2,5	2,6
Förbättrad svenskundervisning för inflyttade	2,6	2,6	2,6
Utvecklad självstyrelse	2,5	2,6	2,5
Bättre kunskaper i andra språk	2,2	2,4	2,3
Möjlighet till samhällsengagemang	2,3	2,1	2,2
Utökat åländskt mediautbud	2,2	2,2	2,2
Utökade kontakter med Finland	2,2	2,0	2,1
Bättre kunskaper i finska språket	2,2	1,9	2,1
Utökade kontakter med Sverige **	1,7	2,0	1,9
Antal	217	205	422

FAKTORER MED BETYDELSE SOM HOT MOT IDENTITETEN

Tabell 39

Faktor	Medelpoäng
Negativ inställning till åländsk särprägel	2,6
Åländsk isolering gentemot omvärlden	2,6
Dåliga kunskaper i den åländska historien	2,5
För begränsad självstyrelse	2,3
Utflyttningen	2,3
Brist på samhällsengagemang	2,2
EU-medlemskapet	1,9
Bristande kunskaper i finska	1,7
Ökade krav på kunskaper i finska	1,6
Inflyttningen	1,6
Den internationella mediakulturen	1,5
Massturismen	1,4

Tabell 40

Fördelning på olika poäng

	Ingen betydelse	Liten betydelse	Måttlig betydelse	Stor betydelse	Mycket stor betydelse	Summa
Negativ inställning till åländsk särprägel	13,8	8,9	18,3	28,6	30,4	100,0
Åländsk isolering gentemot omvärlden	18,7	5,4	17,6	26,9	31,4	100,0
Dåliga kunskaper i den åländska historien	14,1	6,8	19,2	41,5	18,5	100,0
För begränsad självstyrelse	18,5	13,1	21,3	24,6	22,5	100,0
Utflyttningen	17,6	10,1	26,0	28,8	17,6	100,0
Brist på samhällsengagemang	16,9	10,3	28,1	31,4	13,3	100,0
EU-medlemskapet	23,4	17,8	27,9	15,7	15,2	100,0
Bristande kunskaper i finska	25,1	20,1	26,0	19,9	8,9	100,0
Ökade krav på kunskaper i finska	33,3	20,4	19,0	14,3	13,1	100,0
Inflyttningen	26,9	20,4	31,9	14,1	6,8	100,0
Den internationella mediakulturen	29,3	20,0	34,0	11,5	5,2	100,0
Massturismen	34,2	22,2	26,9	10,8	5,9	100,0

Tabell 41 Medelpoäng enligt födelseort

Faktor	Marie- hamn	Lands- bygden	Skär- gården	Finland	Sverige	Totalt
Negativ inställning till åländsk särprägel	2,8	2,7	2,6	2,5	2,5	2,6
Åländsk isolering gentemot omvärlden	2,6	2,4	2,4	2,7	3,1	2,6
Dåliga kunskaper i den åländska historien	2,6	2,5	2,3	2,7	2,7	2,5
För begränsad självstyrelse	2,3	2,5	2,2	2,0	2,6	2,3
Utflyttningen	2,2	2,2	2,4	2,4	2,7	2,3
Brist på samhällsengagemang	2,1	2,2	2,2	2,3	2,7	2,2
EU-medlemskapet **	2,0	2,1	1,9	1,5	1,8	1,9
Bristande kunskaper i finska	1,8	1,5	1,8	1,9	2,0	1,7
Ökade krav på kunskaper i finska ***	1,9	1,8	1,7	1,0	1,6	1,6
Inflyttningen ***	1,9	1,7	1,7	1,3	0,8	1,6
Den internationella mediakulturen	1,5	1,5	1,5	1,6	1,4	1,5
Massturismen	1,4	1,5	1,5	1,2	1,0	1,4
Antal	80	160	57	97	23	417

Tabell 42 Medelpoäng enligt hur länge man bott på Åland

Faktor	0-9 år	10-19 år	20 år +	Född på Åland	Totalt
Negativ inställning till åländsk särprägel	2,4	2,6	2,6	2,7	2,6
Åländsk isolering gentemot omvärlden	2,4	3,1	2,8	2,5	2,6
Dåliga kunskaper i den åländska historien	2,7	2,7	2,6	2,5	2,5
För begränsad självstyrelse	2,0	1,9	2,2	2,4	2,3
Utflyttningen	2,3	2,3	2,5	2,2	2,3
Brist på samhällsengagemang	2,0	2,6	2,4	2,2	2,2
EU-medlemskapet ***	1,3	1,4	1,6	2,0	1,9
Bristande kunskaper i finska	1,7	2,0	2,0	1,7	1,7
Ökade krav på kunskaper i finska ***	1,1	1,0	1,2	1,8	1,6
Inflyttningen ***	1,1	0,9	1,3	1,8	1,6
Den internationella mediakulturen	1,2	1,5	1,7	1,5	1,5
Massturismen *	1,4	0,9	1,2	1,5	1,4
Antal	23	30	68	306	427

Tabell 43 Medelpoäng enligt bostadsort

Faktor	Mariehamn	Landsbygden	Skärgården	Totalt
Negativ inställning till åländsk särprägel	2,6	2,7	2,4	2,6
Åländsk isolering gentemot omvärlden	2,7	2,5	2,4	2,6
Dåliga kunskaper i den åländska historien	2,5	2,6	2,4	2,5
För begränsad självstyrelse	2,2	2,4	2,0	2,3
Utflyttningen	2,4	2,2	2,0	2,3
Brist på samhällsengagemang	2,3	2,2	2,0	2,2
EU-medlemskapet ***	1,7	2,2	1,5	1,9
Bristande kunskaper i finska	1,9	1,7	1,7	1,7
Ökade krav på kunskaper i finska *	1,6	1,7	1,0	1,6
Inflyttningen *	1,6	1,7	1,1	1,6
Den internationella mediakulturen	1,6	1,5	1,2	1,5
Massturismen	1,4	1,4	1,3	1,4
Antal	179	211	37	427

Tabell 44 Medelpoäng enligt modersmål

Faktor	Svenska	Finska	Totalt
Negativ inställning till åländsk särprägel	2,6	2,5	2,6
Åländsk isolering gentemot omvärlden	2,6	2,9	2,6
Dåliga kunskaper i den åländska historien	2,5	2,6	2,5
För begränsad självstyrelse ***	2,3	1,3	2,3
Utflyttningen	2,3	2,1	2,3
Brist på samhällsengagemang	2,2	1,9	2,2
EU-medlemskapet **	1,9	1,1	1,9
Bristande kunskaper i finska	1,7	1,7	1,7
Ökade krav på kunskaper i finska ***	1,7	0,6	1,6
Inflyttningen *	1,6	1,0	1,6
Den internationella mediakulturen	1,5	1,4	1,5
Massturismen	1,4	1,0	1,4
Antal	400	25	425

Tabell 45 Medelpoäng enligt ålder

Faktor	18-24	25-34	35-49	50-64	65+	Totalt
Negativ inställning till åländsk särprägel ***	2,5	2,7	2,9	2,7	2,1	2,6
Åländsk isolering gentemot omvärlden **	2,4	2,4	2,8	2,8	2,2	2,6
Dåliga kunskaper i den åländska historien *	2,4	2,4	2,8	2,5	2,3	2,5
För begränsad självstyrelse	1,8	2,3	2,5	2,3	2,2	2,3
Utflyttningen	2,1	2,1	2,4	2,3	2,3	2,3
Brist på samhällsengagemang **	2,1	2,0	2,5	2,3	1,9	2,2
EU-medlemskapet	2,0	2,0	2,0	1,9	1,6	1,9
Bristande kunskaper i finska	1,6	1,7	1,9	1,7	1,6	1,7
Ökade krav på kunskaper i finska	1,6	1,7	1,8	1,3	1,5	1,6
Inflyttningen	1,7	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6
Den internationella mediakulturen	1,2	1,4	1,6	1,6	1,3	1,5
Massturismen	1,0	1,3	1,4	1,5	1,4	1,4
Antal	39	66	124	112	85	426

Tabell 46 Medelpoäng enligt kön

Faktor	Kvinna	Man	Totalt
Negativ inställning till åländsk särprägel	2,7	2,6	2,6
Åländsk isolering gentemot omvärlden	2,7	2,5	2,6
Dåliga kunskaper i den åländska historien	2,6	2,5	2,6
För begränsad självstyrelse	2,2	2,4	2,3
Utflyttningen *	2,4	2,1	2,3
Brist på samhällsengagemang	2,3	2,2	2,2
EU-medlemskapet	1,8	2,0	1,9
Bristande kunskaper i finska **	1,9	1,6	1,8
Ökade krav på kunskaper i finska *	1,4	1,8	1,6
Inflyttningen	1,5	1,7	1,6
Den internationella mediakulturen	1,5	1,5	1,5
Massturismen	1,3	1,4	1,4
Antal	217	205	422

FAKTORANALYS

Tabell 47 SAMBAND MELLAN OLIKA FAKTORER
Korrelation

Faktor	M1	M2	M3	M4	M5	M6	I1	I2	I3	B1	B2	B3	U1	U2	U3	H1	H2	H3
M1 Massmedia Internet																		
M2 Finsk	0,000																	
M3 Finlandssvensk	0,000	0,000																
M4 Internationell	0,000	0,000	0,000															
M5 Svensk	0,000	0,000	0,000	0,000														
M6 Åländsk	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000													
I1 Identitet Nordeuropeisk	0,245**	0,031	0,180**	0,018	0,153**	-0,022												
I2 Finländsk	0,052	0,265**	0,223**	-0,087	0,113*	0,033	0,000											
I3 Åländsk	0,020	-0,221**	-0,131**	0,034	0,260**	0,158**	0,000	0,000										
B1 Betydelse Ålands officiella status	0,066	-0,272**	-0,198**	-0,041	0,209**	0,232**	0,096	-0,189**	0,310**									
B2 Synlig kultur	0,158**	0,066	0,133**	-0,088	0,020	0,058	0,320**	0,053	-0,043	0,000								
B3 Icke-synlig kultur	-0,187**	-0,162**	-0,045	0,034	0,020	0,046	0,054	-0,082	0,215**	0,000	0,000							
U1 Utveckling Utbildning o politik	0,084	-0,132**	0,073	-0,049	0,150**	0,127*	0,283**	-0,045	0,164**	0,328**	0,574**	0,244**						
U2 Finsk och int. inriktning	0,014	0,092	0,206**	0,048	-0,048	-0,027	0,190**	0,214**	-0,209**	-0,065	0,221**	0,114*	0,000					
U3 Svenskspråkig inriktning	0,037	-0,234**	-0,227**	0,062	0,142**	0,078	0,006	-0,355**	0,197**	0,400**	0,030	0,200**	0,000	0,000				
H1 Hot Svagt medvetande	0,149**	-0,107*	-0,040	0,022	0,188**	0,062	0,187**	-0,169**	0,161**	0,335**	0,437**	0,150**	0,611**	-0,068	0,211**			
H2 Yttre påverkan	-0,058	-0,157**	-0,035	-0,012	0,008	0,169**	0,061	0,063	0,187**	0,311**	0,059	0,199**	0,117*	-0,033	0,274**	0,000		
H3 Brist på resurser o. kontakter	0,048	0,100*	0,256**	-0,013	-0,052	-0,045	0,243**	0,172**	-0,147**	-0,123*	0,306**	0,122*	0,196**	0,558**	-0,84	0,000	0,000	

Fråga 2. Faktoranalysens resultat

Rotation Sums of Squared Loadings		
Total	% of Variance	Cumulative %
2,29	11,47	11,47
2,21	11,06	22,53
1,90	9,52	32,05
1,88	9,40	41,45
1,71	8,56	50,00
1,69	8,44	58,44

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix
Component

		1	2	3	4	5	6
Rikssvenska	internet	0,80				0,23	
Internationella	internet	0,72		-0,13	0,32	0,17	
Åländska	internet	0,53	0,18			0,26	
Finska	internet	0,46	0,28	0,11	-0,12	-0,14	
Finlandssvenska	internet	0,38	-0,22	0,26	-0,16	-0,24	-0,20
Finska	tidningar	0,11	0,82			-0,14	
Finska	radio		0,78			-0,11	-0,14
Finska	TV	0,14	0,69	0,29	-0,10	-0,13	-0,13
Finlandssvenska	radio			0,78	-0,14		
Finlandssvenska	tidningar			0,74		-0,15	-0,10
Finlandssvenska	TV	-0,26	0,10	0,68		0,17	0,14
Internationella	radio				0,80		
Internationella	tidningar	0,12		-0,11	0,77		-0,19
Internationella	TV	0,46	-0,29	-0,13	0,51		
Rikssvenska	radio	0,23	-0,18		-0,10	0,75	-0,14
Rikssvenska	tidningar		-0,17		0,15	0,74	0,11
Rikssvenska	TV	0,16	-0,17	0,17	-0,22	0,47	0,41
Åländska	radio		-0,22	-0,02	-0,11	-0,16	0,81
Åländska	tidningar	0,14	-0,20		-0,34		0,67
Åländska	TV	-0,19			0,10	0,15	0,48

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization. Rotation converged in 8 iterations.

Fråga 3. Faktoranalysens resultat

Rotation Sums of Squared Loadings			
Total	% of Variance	Cumulative %	
	1,9	27,6	27,6
	1,3	18,7	46,3
	1,2	17,5	63,8

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix

	Component		
	1	2	3
nordbo	0,82	0,10	
europé	0,81		
svensk	0,41	-0,73	
finne	0,24	0,62	
finländare	0,41	0,53	-0,46
ålänning	0,16		0,89
finlandssvensk	0,42	0,30	-0,44

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization. Rotation converged in 6 iterations.

Fråga 4. Faktoranalysens resultat

Rotation Sums of Squared Loadings			
Total	% of Variance	Cumulative %	
	3,1	20,8	20,8
	2,9	19,2	40,1
	2,6	17,5	57,6

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix

	Component		
	1	2	3
värnpliktsbefrielse	0,78		0,25
demilitariseringen	0,74	0,32	0,14
svenska språket	0,67	0,27	
självstyrelsen	0,65	0,26	0,27
hembygdsrätten	0,61	0,17	0,38
sjöfartstraditionerna	0,39	0,38	0,35
kulturmiljön	0,10	0,77	0,34
möjlighet till samhällsengagemang	0,19	0,76	
åländska historien	0,30	0,59	0,40
naturmiljön	0,17	0,59	0,28
de egna symbolerna	0,44	0,55	
åländska dialekten	0,33	0,13	0,72
åländska släktrotter	0,19	0,19	0,72
kyrklig aktivitet	0,11	0,22	0,67
åländska kulturen	0,24	0,48	0,59

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization. Rotation converged in 6 iterations.

Fråga 5. Faktoranalysens resultat

Total Variance Explained Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3,4	30,8	30,8
2	1,8	16,5	47,3
3	1,6	14,3	61,6

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix

	Component		
	1	2	3
större inslag om det åländska samhället, och självstyrelsen i skolorna	0,81		0,17
bättre kunskaper om den åländska historien och kulturen	0,79		
möjlighet till samhällsengagemang	0,70	0,22	0,15
ökade satsningar på åländsk kultur	0,66	0,13	0,25
förbättrad svenskundervisning för inflyttade	0,63	0,29	0,14
utvecklad självstyrelse	0,60	-0,14	0,33
bättre kunskaper i finska språket	0,16	0,85	-0,14
utökade kontakter med Finland		0,79	0,20
bättre kunskaper i andra språk	0,46	0,52	0,20
utökade kontakter med Sverige	0,11	0,10	0,88
utökat åländskt mediautbud	0,43		0,68

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization. Rotation converged in 5 iterations.

Fråga 6. Faktoranalysens resultat

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2,7	22,2	22,2
2	2,0	17,0	39,2
3	1,8	15,3	54,4

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix

	Component		
	1	2	3
negativ inställning till åländsk särprägel	0,78	0,11	
för begränsad självstyrelse	0,73	0,20	
dåliga kunskaper i den åländska historien	0,71		0,19
brist på samhällsengagemang	0,62	0,21	0,46
inflyttningen	0,25	0,69	-0,14
massturismen		0,65	0,27
EU-medlemskapet	0,11	0,65	
ökade krav på kunskaper i finska	0,45	0,55	-0,27
den internationella mediakulturen	0,14	0,51	0,44
bristande kunskaper i finska			0,75
åländsk isolering gentemot omvärlden	0,37	-0,14	0,62
utflyttningen	0,44	0,19	0,52

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization. Rotation converged in 9 iterations.

För att kunna få ett bra resultat önskar vi att Du svarar på följande frågor.

Vi hoppas att Du skickar in Dina svar senast **onsdagen den 17 februari 1999.**

1. Först några frågor om Dig själv:

I vilken kommun bor Du?

Hur gammal är Du?

18-24 år

25-34 år

I vilken kommun är Du född?

35-49 år

50-64 år

Om Du är född utanför Åland, vilket år flyttade Du till Åland?

65 år och äldre

Kön Kvinna Man

Är Du

ogift

gift/sambo

frånskild

änka/änkling

Modersmål

Hemspråk (om flera, vilka?)

Om Du har studerat utanför Åland, i vilket land studerade Du?

Yrke

Om Du har arbetat utanför Åland, i vilket land arbetade Du?

En fråga om Dina mediavanor:

2. Vilka medier använder du mest?

Rangordna de medier Du använder mest på skalan 1 till 3. För varje typ av medium (radio, tidningar osv) gör Du rangordningen så att den grupp (åländska, rikssvenska osv) som Du använder mest får en 1:a, den Du använder näst mest en 2:a och den som kommer på tredje plats i Din mediakonsumtion en 3:a.

Exempel: Om Du nyttjar mest internationella TV-kanaler skriv då en 1:a i rutan längst till vänster på raden för TV. Om Du ser näst mest på svensk TV sätt då en 2:a längst till höger i raden för TV. Om finländska kanaler kommer på tredje plats i ditt TV-tittande, sätt då en 3:a i raden för TV under finländska. Gör sedan på samma sätt med radio, tidningar och internet.

	internationella	åländska	finländska	riks-svenska
TV	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
radio	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
tidningar	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
internet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Faktorer som har betydelse för den åländska identiteten.

3. I vilken utsträckning uppfattar

Du Dig som:

Betygsätt från 0-4: 0=inte alls, 1= liten utsträckning, 2=måttlig utsträckning, 3= stor utsträckning och 4= mycket stor utsträckning. Sätt kryss i rätt ruta!

	0	1	2	3	4
nordbo	☐	☐	☐	☐	☐
finne	☐	☐	☐	☐	☐
europé	☐	☐	☐	☐	☐
ålänning	☐	☐	☐	☐	☐
finländare	☐	☐	☐	☐	☐
svensk	☐	☐	☐	☐	☐
finlandssvensk	☐	☐	☐	☐	☐
Annat, vad?	☐	☐	☐	☐	☐

4. Hur stor betydelse tycker Du att nedanstående faktorer har för den åländska identiteten?

Betygsätt från 0-4: 0=ingen betydelse, 1= liten betydelse, 2=måttlig betydelse, 3=stor betydelse och 4= mycket stor betydelse. Sätt kryss i rätt ruta!

	0	1	2	3	4		0	1	2	3	4
kulturmiljön	☐	☐	☐	☐	☐	åländska dialekten	☐	☐	☐	☐	☐
självstyrelsen	☐	☐	☐	☐	☐	värnpliktsbefrielse	☐	☐	☐	☐	☐
åländska historien	☐	☐	☐	☐	☐	åländska kulturen	☐	☐	☐	☐	☐
svenska språket	☐	☐	☐	☐	☐	naturmiljön	☐	☐	☐	☐	☐
demilitariseringen	☐	☐	☐	☐	☐	hembygdsrätten	☐	☐	☐	☐	☐
sjöfartstraditionerna	☐	☐	☐	☐	☐	kyrklig aktivitet	☐	☐	☐	☐	☐
de egna symbolerna (flaggan, frimärken o.dyl)	☐	☐	☐	☐	☐	åländska släktrötter	☐	☐	☐	☐	☐
						annat, vad?	☐	☐	☐	☐	☐

5. Hur stor betydelse tycker Du att nedanstående faktorer har för att utveckla den åländska identiteten?

Betygsätt från 0-4, 0=ingen betydelse, 1= liten betydelse, 2=måttlig betydelse, 3=stor betydelse och 4= mycket stor betydelse. Sätt kryss i rätt ruta!

	0	1	2	3	4
utökade kontakter med Sverige	☐	☐	☐	☐	☐
utökat åländskt mediautbud	☐	☐	☐	☐	☐
utökade kontakter med Finland	☐	☐	☐	☐	☐
ökade satsningar på åländsk kultur	☐	☐	☐	☐	☐
bättre kunskaper om den åländska historien och kulturen	☐	☐	☐	☐	☐
förbättrad svenskundervisning för inflyttade	☐	☐	☐	☐	☐
utvecklad självstyrelse	☐	☐	☐	☐	☐
bättre kunskaper i finska språket	☐	☐	☐	☐	☐
bättre kunskaper i andra språk	☐	☐	☐	☐	☐
större inslag om det åländska samhället, och självstyrelsen i skolorna	☐	☐	☐	☐	☐
annat, vad?	☐	☐	☐	☐	☐

6. Hur stor betydelse tycker Du att följande faktorer har som hot mot den åländska identiteten?

Betygsätt från 0-4, 0=ingen betydelse, 1=liten betydelse, 2=måttlig betydelse, 3=stor betydelse och 4= mycket stor betydelse. Sätt kryss i rätt ruta!

	0	1	2	3	4
massturismen	☐	☐	☐	☐	☐
ökade krav på kunskaper i finska	☐	☐	☐	☐	☐
dåliga kunskaper i den åländska historien	☐	☐	☐	☐	☐
den internationella mediakulturen	☐	☐	☐	☐	☐
inflyttningen	☐	☐	☐	☐	☐
EU-medlemskapet	☐	☐	☐	☐	☐
negativ inställning till åländsk särprägel	☐	☐	☐	☐	☐
bristande kunskaper i finska	☐	☐	☐	☐	☐
för begränsad självstyrelse	☐	☐	☐	☐	☐
utflyttningen	☐	☐	☐	☐	☐
åländsk isolering gentemot omvärlden	☐	☐	☐	☐	☐
annat, vad? <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐

7. Vad anser Du personligen att skulle vara en särskilt viktig åtgärd för att långsiktigt trygga Din egen identitet i en allt mera internationaliserad värld?

Tack för Din medverkan!